

Suomen itsenäisyyden juhlarahasto

Vuosikertomus 2000

Sitra edistää Suomen taloudellista hyvinvointia

- kehittämällä uutta ja menestyvää yritystoimintaa
 - rahoittamalla osaamisen kaupallistamista
- edistämällä kansainvälistä kilpailukykyä ja yhteistoimintaa

Sitra on itsenäinen edelläkävijä

- taloudellisesti riippumattomana
 - rohkean aloitteellisena
 - uusien asioiden tekijänä

Sitra on puolueeton vaikuttaja

- tuottamalla tutkittua tietoa
- osoittamalla edessä olevia haasteita
- kehittämällä uusia ratkaisumalleja

Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra on itsenäinen julkisoikeudellinen rahasto, josta eduskunta vastaa. Sitra pyrkii tutkimuksen, innovatiivisen toiminnan, koulutuksen ja yritysrahoituksen keinoin edistämään Suomen taloudellista hyvinvointia. Sitran toiminta rahoitetaan peruspääoman ja yritysrahoituksen tuotoilla.

SISÄLTÖ

Yliasiamies Aatto Prihti: ”Vaurastuvasta Suomesta hyvän elämän yhteiskunta”	2
Tutkimus, innovatiivinen toiminta ja koulutus	4–10
Valokeilassa Suomen tulevaisuus	
Tietoyhteiskunnalle hyvän elämän edellytykset	
Menestyksen tekijät verkottuvat	
Taitotuotteita maailmalle asiakkaita kuunnellen	
Millaisen Suomen haluamme vuonna 2015?	
Yritysrahoitus	11–16
Sitra edelleen suurin siemenrahoittaja	
”Teknologiayhtiöiden vetovoima kasvoi”	
Kansainväliset rahastot vauhdittavat yritysten maailmanvalloitusta	
Bioteknologia kasvanut sijoittajien suosikiksi	
Alueellisten hallinnointiyhtiöiden yksityistäminen jatkuu	
Innovaatioiden kaupallistaminen lisää hyvinvointia	
Matching-palvelu uudistuu	
Kohdeyritykset toimivat globaaleilla markkinoilla	17
Add2Phone Oy: mobiilikaupan teknologian innovaattori	
Focus Inhalation Oy: inhalaatiotuotteiden kehittäjä	
Finreila Oy: ympäristöystävällisen energiateknologian edelläkävijä	
Sitran tapahtumat 2000	18
Sitran hallintoneuvosto ja hallitus	19
Sitra palveluksessanne	19
Tilinpäätös	20–32
Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2000	
Tuloslaskelma	
Tase	
Tilinpäätöksen liitetiedot	
Tilintarkastuskertomus	
Svensk resumé	33–39
Sitra 2000	
Resultaträkning	
Balansräkning	
Sitran julkaisut 2000	40

”Vaurastuvasta Suomesta hyvän elämän yhteiskunta”

Sitra avaa päättäjille näköaloja ja tuottaa tietoa siitä, miten Suomi voisi olla vuonna 2010 maailman kolmen menestyneimmän kansakunnan joukossa.

Tavoite on haastava kaikille suomalaisille.

”Meidän tulisi pystyä toimimaan niin, että taloutemme kehittyisi muita kansakuntia paremmin koko tämän vuosikymmenen ajan. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Sitra on vuonna 2000 toteuttanut monia hankkeita ja käynnistänyt uusia”, Sitran yliasiamies **Aatto Prihti** sanoo.

”Tutkimustoiminnassa olemme siirtäneet painopistettä tulevaisuuteen, jotta saamme entistä parempaa tietoa maailman muutoksista, mahdollisuuksista ja haasteista. Käynnistimme uutta taloutta koskevan hankkeen. Tutkimustoiminnan aluetta on laajennettu monikulttuurisuuden asettamien vaatimusten ja mahdollisuuksien selvittämiseen sekä Euroopan tulevaisuuden arviointiin erityisesti pienten maiden näkökulmasta. Suomalaisen innovaatiojärjestelmän tehokkuutta ja kehittämismahdollisuuksia käsittelevä laaja selvitys on edennyt suunnitelmien mukaisesti.”

Sitran innovatiivisesta toiminnasta Prihti nostaa esille kaksi esimerkkiä.

”Esteetön maailma -hankkeen ensimmäinen vaihe on valmistunut ja sen linjaukset siirtyvät nyt jatkohankkeina käytäntöön. Taitoteknologia-hanke on saatu toden teolla käyntiin.”

Sitran yritysrahoituksessa korostuu aikaisen vaiheen teknologiayritysten rahoittaminen. Uusia yrityksiä syntyy runsaasti Suomen onnistuneen teknologiapanostuksen ansiosta. Prihti

”Taloudellisen kasvun rinnalla tarvitaan myös hyvin toimivat yhteiskunnan palvelut ja toisistaan välittävät ihmiset”, yliasiamies Aatto Prihti arvioi.

korostaa, että niiden rahoittaminen on taloudellisen kasvun kannalta erittäin tärkeää.

”Teknologian kaupallistaminen ja aluerahastojen kehittäminen ovat jatkuneet voimistuvien panostuksien. Olemme saaneet vuoden 2000 aikana rakennetuksi myös erittäin hyvin toimivia yhteistyöverkkoja kansainvälisten rahastojen kanssa.”

Tavoitteena hyvä elämä

Hyvän elämän yhteiskuntaan pyrkiessämme kasvu on vain yksi, joskin erittäin tärkeä tekijä. Prihti muistuttaa, että sen rinnalla tarvitaan myös hyvin toimivat yhteiskunnan palvelut ja toisistaan välittävät ihmiset. Syrjäytyvät ovat yhteiskunnan omatunto. Hyvän elämän yhteiskunnassa heistäkin välitetään ja huolehditaan.

”Sitra onkin vuoden 2000 aikana käynnistänyt useita hankkeita, joiden tarkoituksena on ihmisten henkisen hyvinvoinnin parantaminen”, Prihti sanoo.

Pieksämäellä on käynnistetty Itä-Suomen sosiaalisten innovaatioiden keskus yhteistyössä muiden alueellisten toimijoiden kanssa.

”Maaliskuussa päättynyt Oppiva Ylä-Karjala -hanke on jalostettu Oppiviksi seutukunniksi. Tämän suurhankkeen tavoitteena on jalkauttaa tietoyhteiskunta auttamaan tavallista ihmistä eri puolilla Suomea. Pienestäkin paikkakunnasta voi kehittyä aktiivinen kasvukeskus, kun sen asukkaiden osaamista vahvistetaan.”

Sitra päätti osallistua myös lasten ja nuorten elämän hallintaa käsittelevään esiselvitykseen.

”Käynnistymässä on myös hanke, jolla halutaan parantaa tavallisen ihmisen terveyspalvelujen saatavuutta ja laatua. Tähän tavoitteeseen pyritään kehittämällä julkisen ja yksityisen terveydenhuollon yhteistyötä ja soveltamalla palveluihin uutta teknologiaa.”

Prihti sanoo, että pienen maan menestymisen globaalissa osaamistaloudessa edellyttää päättäjiltä syvällisiä tietoja ja nopeita päätöksiä. Sen vuoksi on tärkeää, että mahdollisimman monien eri ryhmien näkemykset tulevat perusteellisesti käsitellyiksi päätöksenteossa.

”Sitran uudet päättäjien koulutusohjelmat, *Suomi 2015* ja *Talouspolitiikka 2000+*, tarjoavat foorumin näille keskusteluille ja tuovat tietoa kansainvälisistä muutostrendeistä. Näiden ohjelmien yhteydessä etsitään suomalaisia malleja hyvän elämän yhteiskunnalle.”

Taloudellista ja henkistä pääomaa

Sitran toiminnan taloudellisena pohjana on peruspääoma, joka on sijoitettava turvaavasti ja tuottavasti. Sijoittamisessa hyödynnetään kotimaisten ja kansainvälisten omaisuudenhoitajien asiantuntemusta. Prihtin mukaan vuosi 2000 oli haastava kansainvälisen ja kotimaisen markkinakehityksen vuoksi, mutta Sitra selviytyi siitä varsin hyvin. Myös Sitran toinen tärkeä tulonlähde, oman yritysrahoituksen – sekä suorien sijoitusten että kansainvälisten rahastosijoitusten tuotot – kehittyi erittäin myönteisesti.

”Vuosi 2000 oli Sitran henkilökunnalle erittäin työntäyteinen. Toimintamme volyymi kaksinkertaistui ja koko organisaation muutto töitä keskeyttämättä koetteli kestokykyämme. Haluan lausua Sitran koko väelle mitä lämpimimmät kiitokseni vuoden ponnisteluista ja erityisesti suuresta venymiskyvystä ja talkoohengestä. Uskon, että uudessa toimitalossamme voimme palvella asiakkaitamme entistä paremmin.”

”Parhaat kiitokseni myös Sitran hallitukselle, hallintoneuvostolle ja kaikille yhteistyökumppaneillemme kuluneesta yhteistyön vuodesta.”

Valokeilassa Suomen tulevaisuus

Sitran tutkimuksessa, innovatiivisessa toiminnassa ja koulutuksessa korostuu kaksi näkökulmaa: taloudellinen ja sosiaalinen. Molempia tarvitaan kansallisten menestysstrategioiden kehittämisessä.

”Analysoimme yhteiskunnan muutosprosesseja. Tunnistamme ja vertailemme kehitysvaihtoehtoja. Selkeä, syvällinen tieto ja ymmärrys auttavat päättäjiä muodostamaan yksituumaisen kansallisen näkemyksen Suomen tulevaisuuden suunnasta”, johtaja **Kari Tolvanen** sanoo.

Marraskuussa 2000 käynnistynyt *Uuden talouden haasteet* -tutkimus analysoi talouden uutta dynamiikkaa, kuvaa Suomen siirtymistä uuteen talouteen ja nostaa esiin talous- ja yhteiskuntapolitiikkaan kohdistuvia uusia haasteita. Raportti ilmestyy keväällä 2002.

”Uusi talous vaikuttaa sekä ihmisten arkeen että julkisen vallan ja organisaatioiden pelisääntöihin”, Tolvanen muistuttaa.

”Sitra vauhdittaa uuden kilpailukykyisen liiketoiminnan syntymistä Suomeen. Sen rinnalle on yhtä tärkeäksi noussut uusien yhteiskunnallisten toimintamallien ja institutionaalisten rakenteiden kehittäminen. Uuden teknologian varaan rakentuva uusi talous edellyttää osaamista, jota kaikilla ei ole. Menestyksen käänköpuolella on syrjäytyminen. Ideoimme ja kokeilemme uusia toimintamalleja, joilla alueellista ja inhimillistä syrjäytymistä voidaan lieventää tai estää. Tulokset ovat hyvin rohkaisevia.”

Innovatiivisten hankkeiden merkitys on Tolvasen mukaan kasvanut yhä tärkeämmäksi ja niiden yhteys syrjäytymisen ehkäisyyn on noussut keskeiseksi. ”Olemme kokeiluissa hyvin lähellä yritystoimintaa ja muita julkisen sektorin toimijoita. Kun hankkeet etenevät ja vakiintuvat, Sitra luopuu vetovastuustaan.”

Koulutus vahvistaa Sitran tutkimustoiminnan ja innovatiivisen toiminnan vaikuttavuutta. Sitra kohdistaa koulutusohjelmansa päättäjille, päätösten valmistelijoille ja päätöksistä tiedottaville toimittajille.

”Kertomusvuonna koulutuksessamme korostui yhteiskunnan ylimmille päättäjille suunnattu uusi koulutus- ja kehitysohjelma Suomi 2015, jossa toteutimme kaksi kurssia. Suomi 2015 on hyvä esimerkki niistä monista Sitran toteuttamista hankkeista, joiden avulla osaamiseen perustuva suomalainen yhteiskunta voi tasapainoisesti kehittyä entistä vahvemaksi.”

Monikulttuurisuus elinkeinoelämän voimavaraksi

Monikulttuurisuus tuo monia haasteita sekä yrityksille että yhteiskunnalle. Suomessa asuu jo nyt lähes 100 000 ulkomaalaista. Miten voisimme hyödyntää heidän kokemuksensa ja

”Selkeä, syvällinen tieto ja ymmärrys auttavat päättäjiä muodostamaan yksituumaisen kansallisen näkemyksen Suomen tulevaisuuden suunnasta”, johtaja Kari Tolvanen sanoo.

osaamisensa? Suomessa toimivat yritykset palkkaavat jatkuvasti kansainvälisiä ammattilaisia. Monikulttuurinen henkilöstö tarvitsee esimiehiä, jotka hallitsevat moninaisuuden johtamisen.

Sitran vuosina 1999–2000 toteuttamassa Monikulttuurisuus-hankkeessa tutkittiin muun muassa yritysten kansainvälistymistä, maahanmuuttajayrittäjyyttä mahdollisuutena, maahanmuuttopolitiikkaa ja työvoiman tarvetta sekä monikulttuurista työyhteisöä menestystekijänä. Yritysmailman ja poliittisten päättäjien on tärkeää nähdä näiden alueiden yhtymäkohdat tehdessään tulevaisuuteen vaikuttavia valintoja.

Suomessa ei ole vielä otettu kantaa yhteiskunnan kulttuuriseen tai etniseen monimuo-

toistumiseen. Laman aika 1990-luvulla teki maahanmuutosta sosiaalipoliittisen kysymyksen: se koettiin rasitteeksi kansantaloudelle. Suurten ikäluokkien siirtyessä lähivuosina eläkkeelle työelämässä tapahtuu suuria muutoksia. Maahanmuuttajat aletaan nähdä voimavarana. Muutokseen valmistautuminen pitäisi aloittaa heti. Ennakkoluulottomuus antaa kilpailuetua.

Työelämän tulisi tarjota mahdollisuuksia kaikille työvoimareserveille, jotta sukupolvenvaihdos voidaan toteuttaa järjestelmällisesti. Asenteet eivät ole vielä siihen valmiit.

Tutkimuksen pääraportti julkaistiin kirjana *"Aukeavat ovet – kulttuurien moninaisuus Suomen elinkeinoelämässä"* tammikuussa 2001.

TIETOYHTEISKUNNALLE HYVÄN ELÄMÄN EDELLYTYKSET

● "Suomi on viime vuosina noussut maailmanlaajuisen kiinnostuksen kohteeksi", tutkimusjohtaja **Antti Hautamäki** toteaa.

"Professori **Manuel Castells**, yksi maailman tunnetuimmista globalisaation ja tietoyhteiskunnan tutkijoista, puhuu Suomen mallista. Hän pitää Suomea – Piilaakson ja Singaporen ohella – kiinnostavimpana esimerkkinä siirtymisestä tietoyhteiskuntaan. Castells näkee, että olemme Suomessa onnistuneet yhdistämään teknologian ja hyvän elämän."

Espanjalainen Manuel Castells työskentelee Berkeleyn yliopistossa Kaliforniassa. Hän tekee yhdessä filosofi **Pekka Himasen** kanssa Sitralle tutkimusta suomalaisen tietoyhteiskuntamallin vahvuuksista ja heikkouksista. Tutkimus valmistuu syksyllä 2001.

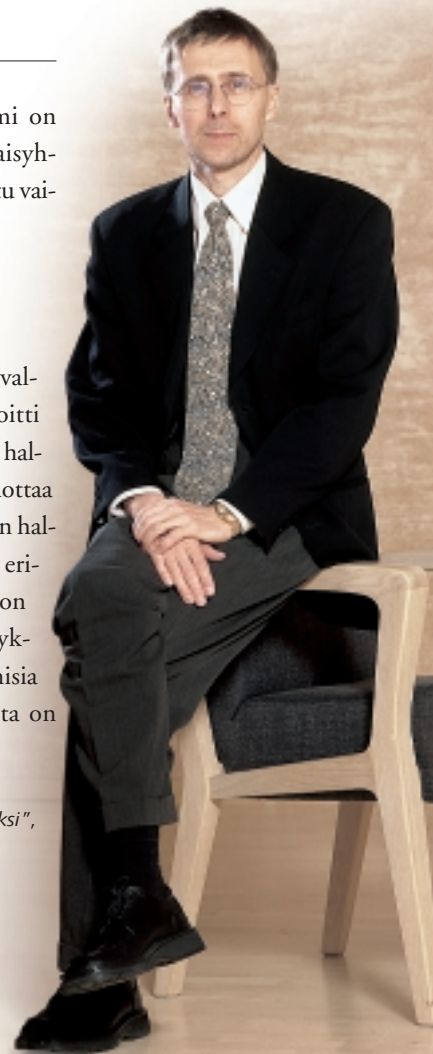
"Tämä tutkimus auttaa meitä oivaltamaan, mitä ainutlaatuista Suomessa on, ja mitä alueita tulee kehittää. Castells pitää Suomen vahvuksina muun muassa vahvaa omaa identiteettiä, edistynyttä teknologiaa ja kykyä luoda verkos-

toinnovaatioita. Hänen mukaansa Suomi on demokraattinen ja tasa-arvoinen kansalaisyhteiskunta, jonka hyvinvointia on puolustettu vaikeissakin oloissa."

Globalisaatio kiihtyy, kritiikki kasvaa

Amerikkalaisen Notre Damen yliopiston valtio-opin professori **Raimo Väyrynen** aloitti kertomusvuonna tutkimuksensa globaalista hallinnasta ja kansalaisliikkeistä. Tutkimus tuottaa keväällä 2001 analyysin globalisaation ja sen hallinnan nykytilasta ja tulevaisuudesta sekä erityisesti siitä, miten kansalaisyhteiskunta on järjestäytynyt vaikuttamaan tähän kehitykseen. Tutkimuksessa etsitään niitä dynaamisia ja jännitteisiä vuorovaikutussuhteita, joita on

"Meidän on nostettava nopeasti kansainväliset muutostrendit suomalaisen päätöksenteon taustaksi", tutkimusjohtaja Antti Hautamäki korostaa.

Maailmankuulu globalisaation ja tietoyhteiskunnan tutkija, professori Manuel Castells oli People, Cities and the New Information Economy -kongressin pääpuhuja joulukuussa. Castells tutustui Ylä-Karjalassa Sitran rahoittamaan kansallisen tietoyhteiskuntastrategian pilottihankkeeseen.

syntynyt globalisaation, sen hallintapyrkimysten ja kansalaiskritiikin välille.

”Globalisaatio on syventynyt ja kiihtynyt. Myös kritiikki tätä kehitystä kohtaan on kasvanut”, Hautamäki huomauttaa. ”Sekä yritykset että järjestöt ovat yhdessä hallitusten kanssa esittäneet kilpailevia vaatimuksia kansainvälisille järjestöille, jotka pyrkivät ohjaamaan globalisaatiota. Vaatimusten kohteina ovat erityisesti Maailman kauppajärjestö, Kansainvälinen valuutarahasto, Maailmanpankki ja International Bank of Settlements. Värysen johtama tutkimusohjelma syventää Sitran aiempaa globalisaatiotutkimusta. Meidän on nostettava nopeasti kansainväliset muutostrendit suomalaisen päätöksenteon taustaksi.”

”Eurooppa 2020” selvittää Euroopan kehitysnäkymiä

Euroopan unioni tulee seuraavien 5–10 vuoden aikana muuttumaan monessa suhteessa erilaiseksi kuin se EU, johon Suomi liittyi vuoden 1995 alusta. Sitra aloitti syksyllä 2000 Euroopan tulevaisuutta arvioivan projektin. Sen ensi vaiheessa selvitetään laajentuneen EU:n toimintaa ja laajentumisen seurauksia. Hanke toteutetaan yhteistyössä Brysselissä sijaitsevan CEPS:n (Centre for European Policy Studies) kanssa.

CEPS:ssä on käynnissä viisivuotinen tutki-

mushanke, jonka tarkoituksena on selvittää ja analysoida koko Euroopan kehitysnäkymiä ja -malleja vuoteen 2020 mennessä. Koko Euroopalla tarkoitetaan yhtäältä laajentunutta Euroopan unionia ja toisaalta EU:n naapureita kuten Venäjää, Ukrainaa, Kaukasiasia, Balkania ja Välimeren aluetta.

Hankkeen kokonaisuudesta on arvioitu Suomea kiinnostaviksi osiksi ennen kaikkea pienten valtioiden rooli integraatiossa, EU:n itälaajentumisen seuraukset, Venäjä ja pohjoinen ulottuvuus sekä unionin sisäinen ja ulkoinen turvallisuus.

Sitra osallistuu projektiin toistaiseksi kahden vuoden ajan, jolloin päähuomio on pienten valtioiden roolissa ja itälaajentumisen seurauksissa. Projektin ensimmäinen osa päättyy kesällä 2002.

Oppivien seutukuntien pilotit käynnistymässä

Sitran rahoittama Oppiva Ylä-Karjala -hanke toteutettiin vuosina 1998–2000. Hanke oli uuden kansallisen tietoyhteiskuntastrategian pilottihanke. Sen tavoitteena oli luoda tietoyhteiskunnan uusiin haasteisiin vastaava seudullinen selviytymisstrategia taantuvalla ja syrjäisellä alueella. Hanke nivoi kolme muuttotappiota ja työttömyydestä kärsivää kuntaa – Nurmeksen, Juuan ja Valtimon – tietotekniikan avulla osaksi tulevaisuuden osaamisyhteiskuntaa. Oppiva Ylä-Karjala -hanke laajeni vuonna 2000 Vaara-Karjalan alueelle Lieksaan, Ilomantsiin ja Tuupovaaraan.

Oppivien seutukuntien ensimmäiset pilotit käynnistyivät vuonna 2001.

”Oppivat seutukunnat on Sitran kaikkien aikojen suurin hanke. Se on innovatiivista käytännön työtä, johon sovelamme Oppivasta Ylä-Karjalasta saatuja kokemuksia ja toimintamalleja. Uusia kokeiltavia asioita voivat olla esimerkiksi etätönnön kehittäminen, paikallisen osaamisen kaupallistaminen, yritysten verkottuminen ja uudet palvelut. Kohteiksi valitaan kolmen vuoden aikana kymmenkunta pilottialuetta eri puolilta Suomea. Onnistuminen edellyttää alueen ja sen ihmisten vahvaa sitoutumista ja eri toimijoiden hyvää yhteistyötä. Koko maan tasapainoinen kehitys on suurimpia kansallisia haasteita.”

MENESTYKSEN TEKIJÄT VERKOTTUVAT

● ”Suomen innovaatiojärjestelmä on kansainvälisissä vertailuissa todettu erittäin kilpailukyiseksi. Nopeassa teknis-taloudellisessa murroksessa sitä on kuitenkin jatkuvasti kehitettävä edelleen, jotta Suomi ei menettäisi edelläkävijän asemaansa”, sanoo kehityspäällikkö **Timo Hämäläinen**.

Innovaatiojärjestelmän tutkimusohjelman keskeisenä kohteena on modernien innovaatioprosessien ja -verkostojen toiminta. Useimmat merkittävät innovaatiot syntyvät monen eri asiantuntijan ja organisaation välisessä yhteistyössä. Ohjelmassa on 12 osahanketta. Verkottumista tuetaan aktiivisesti julkisin toimenpitein, mutta verkottumispolitiikkaa on tutkittu hyvin vähän.

”Selvitämme nyt, miten tärkeä rooli julkisella sektorilla on innovaatioverkostojen syntymisessä ja toiminnassa. Miten innovaatioita voitaisiin tukea poliittisen päätöksenteon keinoin? Miten ministeriöiden ja poliittisten päättäjien yhteistyötä voitaisiin kehittää innovaatiopolitiikassa? Pyrimme myös oppimaan muiden maiden kokemuksista.”

Tutkimusohjelman loppuraportti valmistuu syksyllä 2001. Alustavia huomioita Suomen kehityshaasteista on jo saatu.

”Ennen kaikkea tarvitsemme henkistä joustavuutta, jotta eri alojen edustajat voisivat toimia verkostomaisessa yhteistyössä. Monet Nobel-keksinnöt ovat syntyneet sellaisissa yliopistoissa, joissa tiedekuntien rajoja on tietoisesti häivytetty. Suomeen pitää kehittää yritysverkostoille soveltuvia rahoitusmalleja: teknologia- ja liiketoimintariskit pienenevät, kun yritykset toimivat verkostona. Yksityisen, julkisen ja kolmannen sektorin työnjakoa tulee uudistaa ja julkisella sektorilla kehittää horisontaalista yhteistyötä. Kansainvälistä tutkimus- ja yritys yhteistyötä kannattaa kasvattaa edelleen. Myös Suomen sijaintipaikkastrategia kaipaa terävöittämistä. Innovaatiopolitiikkaa vahvistetaan edistämällä organisatorisia, institutionaalisia ja politiikkainnovaatioita”, Hämäläinen listaa.

ISO INKE kutoo hyvinvointipalvelujen verkoston

Itä-Suomen sosiaalisten innovaatioiden keskus (ISO INKE) on syksyllä 2000 käynnistynyt Sitran rahoittama hanke. Sen tavoitteena on kehittää uusi, yritysten väliseen yhteistyöhön ja verkottumiseen perustuva hyvinvointipalvelujen tuottamismalli Pieksämäen seudulla. Hankkeen toteuttaa Diakoniammattikorkeakoulu.

”Pieksämäen seutu on muuttotappioaluetta. Sen huoltosuhde ja työttömyysaste ovat maan keskiarvoja heikommat. Kunnilla on heikon taloudellisen tilanteen vuoksi suuri tarve kehittää uusia hyvinvointipalvelujen tuottamistapoja”, Timo Hämäläinen taustoittaa.

”Palveluntuottajat ovat yleensä muuttaman hengen yrityksiä, jolloin ostaja on epävarma niiden palvelujen laadusta ja saatavuudesta. Sopivia palveluntuottajia pitää löytää useita ja kaikkien kanssa on tehtävä erilliset sopimukset. Kunnat tuntevat huonosti omien palvelujensa kokonaiskustannuksia ja niillä on myös usein ennakkoluuloja palvelujen ulkoistamista kohtaan. Näiden ongelmien ratkaisemiseksi tarvitaan uusia toimintamalleja, jotka mahdollistavat monipuolisen, laadukkaan ja kustannustehokkaan palvelutuotannon sekä julkisen sektorin tilausten määrätietoisuuden kehittämisen. Tämä on ISO INKEN yksi lähtökohta.”

Hankkeesta tehtiin Sitran rahoittama esiselvitys keväällä 2000. Kaikilta seudun kuudelta kunnalta saatiin aiesopimukset, joissa ne sitoutuivat hankkimaan yrityksiltä osan kasvavasta palvelutarpeestaan. Myös paikalliset palveluntuottajat suhtautuivat myönteisesti hankkeen toteuttamiseen. Esiselvityksessä kartoitettiin myös verkosto-organisaation toimintaan mahdollisesti liittyviä kilpailupoliittisia ongelmia. Tulevat toimintamallit suunnitellaan yhdessä Kilpailuviraston kanssa.

ISO INKE perustaa hyvinvointipalvelujen verkosto-organisaation, joka välittää jäsenyritys-

”Pyrimme oppimaan muiden maiden kokemuksista”, kehityspäällikkö Timo Hämäläinen kiteyttää.

tensä palveluja seudun kunnille ja yksityisasiak-
kaille. Se varmistaa palvelujen laadun ja saata-
vuuden kaikissa olosuhteissa ja yhdenmukaistaa
verkostoyritysten sopimuskäytännöt. Verkosto-
organisaatio kehittää uusia palveluinnovaatioi-
ta yhdessä tilaajien ja yritysten kanssa sekä käyn-
nistää Diakonia-ammattikorkeakoulussa yritys-
hautomon uusien yrittäjien saamiseksi alalle.

Sitran lisäksi hanketta rahoittavat paikalli-

nen TE-keskus ja lääninhallitus ESR-rahoituk-
sella, seudun kunnat sekä Diakonia-ammatti-
korkeakoulu ja Sisälähetysseura. ”Sitran rooli
päärahoittajana päättyy kesäkuussa 2004. Sil-
loin ISO INKEN tulee olla taloudellisesti oma-
varainen. Hankkeessa hyviksi osoittautuvia toi-
mintamalleja voidaan ottaa käyttöön muissakin
kunnissa.”

TAITOTUOTTEITA MAAILMALLE ASIAKKAITA KUUNNELLEN

● Sitran Taitoteknologia-hanke käynnistyi tut-
kimuksesta ja kartoituksesta, joilla etsittiin vah-
voja suomalaisia osaamisalueita korkean tekno-
logian ulkopuolelta. Pilottiprojekteiksi valittiin
laukku- ja nahkatuotteet marraskuussa 1999,
soitinrakennus tammikuussa 2000 ja julkitilasi-
sustaminen huhtikuussa 2000.

”Projektien tavoitteena on kääntää taantuva
ala kasvuun sekä kotimaassa että vientimarkki-
noilla”, projektinjohtaja **Heikki Ojanperä** ki-
teyttää. ”Rakennamme yhdessä pk-yritysten
kanssa uuden liiketoiminnan kehityskonseptin.
Se perustuu asiakas- ja markkinalähtöiseen ajat-
teluun, innovaatioiden ja uusien teknologioiden
hyödyntämiseen, yritysten verkottumiseen ja
ydinosaamisen syventämiseen. Markkinoinnis-
sa käytetään hyväksi sähköistä kaupankäyntiä
sekä verkoston hallinnassa ja logistiikassa tieto-
järjestelmiä.”

Taitek kehittää liiketoimintaa niillä paikka-
kunnilla, missä taitajat luontaisesti ovat. Pro-
jekti on myös aluekehitystä edistävä kokeilu, jo-
ta voidaan laajentaa työvoima- ja elinkeinokes-
kusten kautta. Sitran rahoitus kohdistuu yritys-
verkoston kehityshankkeisiin ja tarvittaessa myös
kansainvälistymisprosessin avainyrityksiin.

Ojanperä korostaa, että jokaisella pilotilla
on oma tapansa toimia. Hankkeet elävät ja ke-
hittyvät koko ajan. ”Palaute on ollut hyvin roh-
kaisevaa. Tällaista yhteistyötä on odotettu.”

Suomalaiset laukut maailmalle

Keväällä 2000 tehtiin nahka- ja laukkualan
perusanalyysi kotimaassa sekä kansainväliset
kilpailijaselvitykset Italiassa, Espanjassa ja Bene-
lux-maissa. Asiantuntijaraati arvioi 28
nahka-alan yrityksen tuotteet ja an-
toi suositukset mallistojen kehittä-
miseksi.

”Valitsimme kehityskohteiksi
kolme tuotelinjaa: muotilaukut,
liikelahjat ja bisneslaukut. Jokai-
sessa linjassa toimii alan moni-
puolista asiantuntemusta edus-
tava johtoryhmä. Projektissa on
mukana noin 40 yritystä.

Käymme yrittäjien kanssa
läpi tuotelinjojen strategiat.
Yrittäjät tekevät niistä totta
omalla työllään”, projekti-
päällikkö **Marja Illi** kertoo.

*”Rakennamme toimivaa yritysverkostoa, johon jokainen yrittäjä antaa
panoksensa omalla erityisosaamisellaan. Yrittäjät tekevät työllään
strategioista totta”, projektinjohtaja Heikki Ojanperä ja projektipäällikkö
Marja Illi muistuttavat.*

”Sitra on jo nyt vauhdittanut alan yrittäjien liiketoimintaa. Suomalaisen laukun tunnettuus on kasvanut. Alalle on tullut merkittäviä puolestapuhujia. Sitra toimii ovenavaajana, kun yritykset haluavat lähestyä suuria asiakkaita. Taavoitteena on kehittää uusia tuotteita sekä kotimaahan että vientiin. Rakennamme toimivaa yritysverkostoa, johon jokainen yrittäjä antaa panoksensa omalla erityisosaamisellaan. Meidän on kannustettava yrityksiä pitkin matkaa ja huolehdittava siitä, että valittu suunta pitää. Työskentelemme sormi alan valtimolla, jotta yrittäjät kokevat yhteistyön hyödyllisenä.”

Analyysi nykytilasta antaa kehitykselle suunnan

Soitinrakentamisen perusanalyysi valmistui lokakuussa. Suomalaiset soitinrakentajat eivät tee massatuotteita. Käsityönä ja piensarjatuotantona valmistetut laatusoitteet on asemoitava kannattavasti kansainvälisille markkinoille. Parhaat vientinäköymät ovat Ojanperän mukaan kitaralla ja huilulla.

”Harva soitinrakentaja hallitsee yritystoiminnan kokonaisuutta. Alan kehittämisessä vaa-ditaan voimien yhdistämistä. Sitra auttaa tuotteiden kaupallistamisessa ja kansainvälistämisessä. Tekes voisi tukea materiaalien ja tuotannon kehittämistä ja TE-keskukset yrittäjien koulutusta. Rakenteelliset patentoidut ratkaisut ja muut innovaatiot helpottavat kansainvälistymistä.”

Julkitilaisustaminen -projektissa nähdään tilan käyttö kokonaisuutena, jonka toimivuuteen tarvitaan monien yritysten tuotteita.

”Olemme kartoittaneet erilaiset globaalit sisustusympäristöt, joihin voimme keskittää suomalaisen osaamisen. Teimme viidestä alueesta kansainvälisen markkinatutkimuksen. Valitsimme niistä muutaman, joille lähdemme kehittämään liiketoimintakonseptia yhdessä Etelä-Suomessa ja Jurvan seudulla toimivien yritysten kanssa. Hyvät liiketoimintänäköymät tarjoavat mahdollisuuden myös yritysrahoituksen keinojen käyttöön”, Heikki Ojanperä arvioi.

MILLAISEN SUOMEN HALUAMME VUONNA 2015?

● Sitra on kouluttanut suomalaisia päättäjiä talouspolitiikan johtamiseen vuodesta 1977 lähtien. Kertomusvuonna toteutettiin kolme Talouspolitiikka 2000+ -kurssia ja teemaseminaareja ajankohtaisista talouspoliittisista aiheista. Suurin voimainponnistus oli koulutusmaailmassa ainutlaatuisen Suomi 2015 -ohjelman käynnistäminen.

”Suomi 2015 on yhtä tärkeä merkkipaalu kuin ensimmäinen talouspolitiikan kurssimme aikanaan”, koulutusjohtaja **Tapio Anttila** vertaa.

Suomi 2015 on Sitran suunnittelema ja toteuttama koulutus- ja kehitysohjelma. Sen perusta on kansallinen, mutta näkökulma vahvasti kansainvälinen. Ohjelman keskeinen tavoite on ylimmän tason päättäjien tietojen, taitojen, valmiuksien ja verkostojen kehittäminen suomalaisen yhteiskunnan tulevaisuutta koskevista asioista. Suomi 2015 tukee Sitran esittämää tavoitetta, jonka mukaan Suomi on vuonna 2010

maailman kolmen menestyneimmän kansakunnan joukossa.

”Osanottajiksi kutsutaan poliittisen päätöksenteon, julkisen hallinnon, elinkeinoelämän, etujärjestöjen, kolmannen sektorin, viestinnän sekä tutkimuksen ja koulutuksen johtavissa tehtävissä toimivia henkilöitä. Erilaiset yhteiskunnalliset näkemykset ovat monipuolisesti edustettuina. Ohjelma toteutetaan kolmen vuoden aikana. Kuuteen kurssiin osallistuu yhteensä noin 150 keskeistä päättäjää.”

Ohjelman aikana suomalaiset päättäjät tutustuvat kansainvälisesti ja kansallisesti tärkeimpiin tulevaisuudennäkymiin. He keskustelevat ja tekevät ehdotuksia niistä strategisista linjauksista, joilla tule-

”Kansainväliset puhujat arvostavat suomalaisia päättäjiä ja haluavat vaihtaa ajatuksia heidän kanssaan”, koulutusjohtaja Tapio Anttila tietää.

vaisuuden haasteisiin voidaan vastata.

Ensimmäinen kurssi käynnistyi seminaarilla Washington D.C:ssä Yhdysvalloissa. Toinen seminaari järjestettiin Berliinissä ja Moskovassa. Kaksi viimeistä ohjelmajaksoa toteutettiin Suomessa.

”Rakensimme ohjelmaa varten Internet-teknologiaan perustuvan oppimisympäristön, FutureNetin. Sieltä osanottajat saavat aiheisiin liittyvää tausta-aineistoa ennen seminaareja ja niiden jälkeen. Verkon välityksellä osanottajat käyvät myös keskusteluja ja valmistelevat raporttia. FutureNet tulee aikanaan myös muiden Sitran koulutusohjelmien työkaluksi.”

Tapio Anttila korostaa, että sekä osanottajat että seminaarien asiantuntijat edustavat oman alansa huippua.

”Kansainväliset puhujat osallistuvat aidosti seminaarityöskentelyyn. He arvostavat suomalaisia päättäjiä ja haluavat vaihtaa ajatuksia heidän kanssaan. Suomi 2015 tarjoaa suomalaisille päättäjille ainutlaatuisen mahdollisuuden verkottua sekä keskenään että kansainvälisten huipunimien kanssa. Jokainen osanottaja vaikuttaa omalla panoksellaan työskentelyn etenemiseen ja sisältöön, mutta saa samalla tietoa, näkemyksiä ja vaikutteita toisilta asiantuntijoilta. Vuorovaihtus on hyvin hedelmällistä.”

Loppuraportti yhteinen keskustelunavaus

Osanottajat valmistavat ohjelman loppuksi raportin uusista ja tulevaisuuden kannalta tärkeimmistä strategisista linjauksista jatkokäsitte-

lyä varten. Raportin ehdotuksia ja näkemyksiä voidaan tarvittaessa antaa työstettäväksi asiasta vastaaville tahoille tai erikseen tätä varten koottaville asiantuntijaryhmille. Jokainen osallistuja voi hyödyntää ohjelman aineistoa myös omassa työssään ja organisaatiossaan.

Ensimmäinen kurssi asetti tavoitteeksi, että vuonna 2015 Suomi sijoittuu maailman kärkeen asuin- ja elinympäristönä. Väestön ikääntyminen, uhkaava työvoimapula ja monet yhteiskunnan rakenteelliset tekijät vaativat raportin mukaan pikaisia ratkaisuja, jotta Suomen kehitys voitaisiin turvata. Monilla ratkaisuilla on jo kiire, sillä päätökset vaikuttavat vasta monen vuoden kuluttua. Suomalainen tietoyhteiskunta perustuu monipuoliseen osaamiseen ja koko kansan verkottumiseen. Globalisoituvassa maailmantaloudessa pienikin kansakunta voi menestyä erinomaisesti, jos se on nopea ja määrätietoinen liikkeissään.

”Raportti viritti laajan keskustelun, kuten toivoimmekin. Se toimi myös seuraavan ryhmän työn pohjana. Julkaisemme Suomi 2015 -ohjelman kaikista kuudesta raportista loppuyhteenvedon syyskuussa 2003. Teemme ohjelmasta myös vaikuttavuustutkimuksen.”

Sitra edelleen suurin siemenrahoittaja

Osana Sitran strategian päivitystä tarkistettiin myös yritysrahoituksen strategiat keväällä 2000.

”Sitran yritysrahoituksen tehtävänä on strategiansa mukaan synnyttää ja kehittää Suomeen kilpailukykyistä ja kannattavaa yritystoimintaa tarjoamalla yrityksille rahoitusta ja niiden kehittämistä edistäviä palveluja”, asiamies **Olli Lindblad** määrittelee.

”Sitra keskittyy alueille, joilla markkinat eivät toimi asianmukaisesti. Pyrimme myös markkinoiden kehittämiseen. Rahoituksen lisäksi keskeisessä asemassa ovat sitä tukevat muut palvelut.”

Sitran yritysrahoitus toteutuu neljässä asian-
tuntijatiimissä: teknologia, Life Sciences, alue-
toiminta ja teknologian kaupallistaminen. Alka-
via yrityksiä tuetaan myös pre-seed-toiminnalla
ja Matching-palvelulla.

Lindblad korostaa, että pääomasijoitustoiminta on yksi uuden talouden moottoreista. Sit-
rassa tämä toiminta-alue on kasvanut voimak-
kaasti, mitattiinpa kehitystä rahoituspäätösten
tai kohdeyritysten lukumäärällä tai sijoitusten
markkamäärällä.

”Sitran yksittäisten sijoitusten määrät ovat kas-
vaneet tuntuvasti. Meitä pidetään kiinnostava-
na yhteistyökumppanina. Sitra on edelleen
merkittävin siemenrahoittaja Suomessa. Se on
hyvin työlästä ja osaamista vaativaa työtä, jossa
raha on vain yksi tekijä”, Lindblad sanoo. ”Kun
Suomessa on panostettu viime vuosina valtavasti
sekä yksityisiä että julkisia varoja tutkimukseen
ja tuotekehitykseen, olisi resurssien hukkaamis-
ta olla järjestämättä niiden tuloksille myös seu-
raavan vaiheen rahoitusta.”

Trendinä on Lindbladin mukaan siirtymi-
nen yhä aikaisemman vaiheen rahoitukseen, kos-
ka yksityistä pääomaa hakeutuu yhä enemmän
jo siemenvaiheenkin yrityksiin. Toiminnan vai-
kuttavuuden lisäämiseksi haetaan kehittämis- ja
sijoituskohteiksi usein suurempia kokonaisuuksia,
esimerkiksi klustereita tai platformeja.

Kasvuyritysten rahoitus toimii Suomessa

markkinaehtoisesti. Sitra ei ole etsinyt aktiivi-
sesti uusia kasvuyrityksiä sijoituskohteiksi, mut-
ta on tehnyt kertomusvuonna myös muutamia
ensisijoituksia syndikointeihin osallistumalla.

”Vaikka Sitran yritysrahoituksen tärkein ta-
voite ei ole sijoitusten mahdollisimman hyvä
tuotto, asetamme jokaiselle sijoitukselle tuotto-
tavoitteen. Samalla kuitenkin hyväksymme esi-
merkiksi Life Sciences -alueella tarvittavan pit-
kän sijoitusajan ja alkaviin yrityksiin yleisesti liit-
tyvän korkean riskin. Edellytämme sijoituskoh-
teilta halua ja kykyä suunnata kansainvälisille
markkinoille.”

”Yhteistyö julkisen sektorin – esimerkiksi
Teknologian kehittämiskeskuksen eli Tekesin,
Suomen Teollisuussijoituksen, Finnveran ja Suo-
men Akatemian – sekä yksityisen sektorin toi-
mijoiden kanssa on ollut tiivistä ja olem-
me kehittäneet sitä edelleen. Vahvistam-
me kansainvälistä yhteistyöverkkoa sol-
mimalla yhteistyösopimuksia kansainvä-
listen pääomarahoittajien kanssa alueil-
la, jotka ovat Sitran ja suomalaisten yri-
tysten kannalta tärkeitä. Sitran sijoit-
ukset kansainvälisiin rahastoihin ovat
antaneet tietoa ja tuntumaa suoma-
laisten mahdollisuuksista maailmalla.
Samalla ne ovat tuoneet meille mer-
kittäviä tuottoja.”

Sitra on ollut mukana kehittä-
mässä myös McKinsey & Co:n järjes-
tämää Venture Cup -liiketoiminta-
suunnitelmakilpailua, jonka tarkoituksena
on synnyttää, kouluttaa ja kehittää uusia
hyviä, kilpailukykyisiä yrityksiä.

”Yritysrahoitustoiminnan taloudellinen
tulos oli vuonna 2000 erinomainen. Myös
suorien sijoitusten ja rahastojen irtautumis-
tuottojen taso pysyi edelleen korkeana. Sitran
salkussa on monia kasvuyrityksiä, joiden kehit-
täminen ja onnistuneiden irtautumisten var-
mistaminen vaatii edelleen paljon työtä”, Lind-
blad muistuttaa.

*”Sitraa pidetään
kiinnostavana
yhteistyökumppanina”,
asiamies Olli Lindblad
painottaa.*

"TEKNOLOGIAYHTIÖIDEN VETOVOIMA KASVOI"

"Kohdeyrityksillämme on rohkeutta ja tervettä kunnianhimoa", johtaja Anu Nokso-Koivisto luonnehtii.

● "Teknologiayritysten voimakas esiinmarssi näkyy Sitrassa vielä selkeämmin kuin pörssissä. Kohdeyrityksemme tähtäävät heti kansainvälistymiseen. Niillä on nykyään rohkeutta ja tervettä kunnianhimoa", johtaja **Anu Nokso-Koivisto** peilaa vuotta 2000 omalta näköalapaikaltaan.

Taloudellinen aktiviteetti heijastui vahvasti Sitran teknologiatiimin toimintaan huolimatta yksityisten sijoittajien lisääntyneestä kiinnostuksesta alkuvaiheen teknologiayrityksiä kohtaan. Rahoituspyyntöjen määrä kaksinkertaistui. Sijoitusten keskikoko kasvoi, ja tyypillinen ensivaiheen sijoitus oli 5–10 miljoonaa markkaa. "Loppuvuodesta oli selvästi nähtävissä yrittäjien hintaodotusten tasaantuminen pörssimarkkinoiden kehityksen perässä", Nokso-Koivisto toteaa.

"Suomen nousu tietoteknologian kärki- maaksi näkyi ulkomaisten sijoittajien kiinnostuksena, joka konkretisoitui ensimmäisinä sijoituksina käynnistysvaiheen yrityksiin yhdessä Sitran kanssa. Pyrimme myös juurruttamaan suomalaista osaamista Suomeen. Mikäli yritys on vasta alkutaipaleella, on vaara, että osaaminen siirtyy Suomesta pois."

Myös kotimaisten teknologiarahoittajien kanssa tehdyt syndikoinnit kasvoivat. Lähes joka toisessa sijoituksessa oli mukana toinenkin pääomasijoittaja.

Pitkäjänteinen kehitystyö luo uusia toimialoja

Sitran rahoitus on usein pitkäjänteistä ja kehittämispainotteista. Esimerkiksi piikiekkujen valmistus Suomessa alkoi tutkimusprojektina Teknillisessä korkeakoulussa jo 1970-luvun alussa yhteistyössä Outokummun ja Nokian kanssa.

Kehitystyön tuloksena syntyi vuonna 1985 Okmetic Oy, joka valmistaa erikoiskiekkuja puolijohdeteollisuudelle. Sitra tuli yrityksen omistajaksi Outokumpu Oyj:n ohella vuonna 1993. Omistuspohjaa laajennettiin rahoituskierrosten yhteydessä, ja viime kesänä Okmetic listautui Helsingin pörssiin.

Yhteistyötä yli rajojen

Julkisten rahoittajien ja palveluorganisaatioiden yhteistyön kehittäminen on yksi koko yritysrahoituksen kehittämishankkeista. Näin vahvistetaan lupaavien teknologiayritysten menestymismahdollisuuksia, parannetaan palvelua asiakkaan näkökulmasta ja varmistetaan rahoituksen saatavuus.

"Sitra haluaa osaltaan varmistaa, että julkinen tuotekehityspanostus hyödynnetään tehokkaasti siinä vaiheessa, kun liikeidea on kypsytynyt kansainvälistettäväksi ja yritys tarvitsee oman pääoman ehtoista rahoitusta. Tekesin kanssa tehdään läheistä yhteistyötä esimerkiksi osallistumalla 'Ohjelmistotuotteilla kansainväliseen liiketoimintaan' -teknologiaohjelman johtoryhmään", Nokso-Koivisto sanoo.

Sitra kehittää pääomasijoitustoimialaa

Suomen pääomasijoitusyhdistyksen puheenjohtajana Anu Nokso-Koivisto tuntee vastuuta koko toimialasta.

"Kotimaassa toimintaa kehitetään paitsi yhdistyksessä myös teettämällä alaa koskevia tutkimushankkeita Sitrassa. Vuonna 2000 tehtiin kansainvälinen tutkimus teknologiayritysten arvonnäilytyksestä yritysten eri kehitysvaiheissa ja toimialoilla. Tulokset annetaan koko toimialan käyttöön", Nokso-Koivisto lupaa.

"Koordinoimme yhteyksiä toimialan Euroopan kattojärjestöön (European Venture Capital Association, EVCA) ja pyrimme tukemaan EVCA:n asettamia kansallisen tason tavoitteita. Yhdessä Saksan yhdistyksen kanssa olemme lupautuneet avustamaan Venäjän pääomasijoitusyhdistyksen kehittymistä."

Yhteissijoitusten määrä kasvaa

Anu Nokso-Koiviston mukaan sijoitusaktiviteetti säilyy vilkkaana. Yhä useampi yksityinen pääomasijoittaja on tullut mukaan myös siemen- ja käynnistysvaiheen yrityksiin. Useimmiten he kui-

tenkin haluavat jakaa riskin toisen julkisen pääomasijoittajan kanssa.

”Uusia mielenkiintoisia toimialoja ovat mobiilipalveluiden lisäksi muun muassa telelääketiede, paikannusteknologia, sähköiset opetusjär-

jestelmät ja sisältöteollisuus. Useasta pienestä teknologiayrityksestä voidaan kasvattaa kansainvälistymiseen kykenevä suuri kokonaisuus tuomalla niille tarvittavaa osaamista ja rahoitusta ja verkottamalla niitä”, Nokso-Koivisto visioi.

KANSAINVÄLISET RAHASTOT VAUHDITTAVAT YRITYSTEN MAAILMANVALLOITUSTA

● Sitralla on mittava kansainvälinen yhteistyöverkosto ja sijoituksia noin 30 alkuvaiheen teknologiayrityksiin panostavassa pääomarahastossa Euroopassa ja Yhdysvalloissa. Suomalaisen teknologia- ja bioteknologiayritysten kohde- markkinat on priorisoitu maantieteellisesti ja toimialoittain. Partneruuden edellytyksenä on yhteinen halu sijoittaa nopeasti kasvavien ja kansainvälistyvien Sitran salkkuyritysten jatkosijoituskierroksille.

”Partneruudet ja yhteistyö pääomasijoitusyhtiöiden kanssa auttavat meitä arvioimaan teknologioiden kehityssuuntauksia ja tarjoavat kontakteja suomalaisten teknologiayritysten kansainvälistämiseksi”, toimialajohtaja **Tero Mennander** sanoo. Hän koordinoi kansainvälisiä rahastosijoituksia, jotka hoidetaan tiimien välisenä yhteistyönä.

Viisi uutta rahastoa kumppaneiksi

Kertomusvuonna Sitra solmi yhteistyösopimukset viiden ulkomaisen rahaston kanssa. Uusia kumppaneita ovat amerikkalainen Trident Capital, ruotsalaiset HealthCap ja InnovationsKapital, englantilainen Merlin Biosciences ja ranskalainen Natexis Ventech. Näistä Merlin ja HealthCap ovat erikoistuneet bioteknologia-alojen sijoitustoimintaan.

”Rahastot ovat omilla markkinoillaan johtavia pääomasijoittajia ja pystyvät tukemaan tehokkaasti suomalaisten yritysten etabloitumista ja tuotteiden lanseerausta tärkeimmillä kansainvälisillä markkinoilla. Yhteissijoituksilla etsitään myös synergioita Sitran ja ulkomaisten rahastojen salkkuyrityksistä”, Mennander sanoo.

Yhteistyö alkoi tuottaa nopeasti tulosta. Trident Capital osallistui kesällä Sitran salkkuyri-

tyksen Add2Phonen jatkosijoituskierrokselle. InnovationsKapital sijoitti yhdessä Sitran kanssa Heptagoniin, joka on ollut Sitran salkkuyritys jo muutaman vuoden ajan.

”Molemmat uudet sijoittajat ovat myös auttaneet yrityksiä löytämään strategisia kumppaneita ja asiakkaita kohdemarkkinoilta. Rahastojen tuoman lisäarvon turvin yritykset pystyvät myös lyhentämään time-to-market-aikaa. Kohdemarkkinoille on päästävä nopeasti.”

Strateginen yhteistyö yhtä tärkeää kuin tuotto

”Sitra kehittää edelleen kansainvälistä verkostoaan ja syventää yhteistyötään rahastojen kanssa. Myös uusien rahastojen arvioinnissa painopistettä on kaksi: hyvät tuotto-odotukset ja aktiivinen strateginen yhteistyö”, Mennander korostaa.

”Sitra voi ohjata salkkuyrityksille objektiivisesti sopivimman kotimaisen tai kansainvälisen jatkosijoittajan tukemaan yrityksen nopeaa kasvua. Pyrimme tarjoamaan suomalaisille alkuvaiheen teknologiayrityksille strategista lisäarvoa sekä kokonaisrahoitussuunnitelman siemenvaiheesta listautumiseen asti. Samalla varmistamme, että yrityksillä on mahdollisuus kansainvälistyä säilyttämällä ydin-toimintansa Suomessa. Näin vältetään myös liian aikaisen vaiheen yrityskaupat ulkomaille, kun yhtiön kehitys ja arvostus eivät ole vielä saavuttaneet korkeinta tasoaan.”

”Yhteissijoituksilla etsitään synergioita Sitran ja ulkomaisten rahastojen salkkuyrityksistä”, toimialajohtaja Tero Mennander linjaa.

*"Suomalaisella tutkimus-
rahalla syntynyttä yritystä ei
saa menettää ulkomaille",
johtaja Hannu Hanhijärvi
tiivistää.*

BIOTEKNOLOGIA KASVANUT SJOITTAJEN SUOSIKIKSI

● Sitra Life Sciences tarjoaa rahoitusta liiketa-
loudellisesti lupaaville, kansainvälistymiseen täh-
tääville alkuvaiheen bioteknologiayrityksille ja
erilaisiin yritysjärjestelyihin. Uusia menestyviä
yrityksiä kehitetään yhdessä pääomarahoitajien,
yhtiöiden toimivan johdon ja alan asiantunti-
joiden kanssa.

"Salkkuyrityksemme toimivat muun muas-
sa biotekniikan, elintarviketeollisuuden, kemian,
lääketieteen, diagnostiikan ja terveydenhuollon
informaatioteknologian alueilla", johtaja
Hannu Hanhijärvi kuvailee yli 40 kohde-
yrityksen kirjoa.

"Sitra on keskeinen ja neutraali al-
kuvaiheen Life Sciences -alan sijoitta-
ja Suomessa. Rahoitettavien yritysten
tuotekehitysportfolioiden on oltava
riittävän vahvoja, jotta rahoitusriski
saadaan paremmin hallittavaksi. Vah-
vat tuotekehitysportfoliot edellyttävät
entistä suurempia panoksia. Sijoitus-
toimintamme kasvaa edelleen voi-
makkaasti – ei yritysten lukumää-
rässä vaan sijoitussummissa."

Rahoituspohja nopeasti kansainväliseksi

"Teemme läheistä yhteistyötä Tekesin kanssa,
jonka merkitys täysin uusien teknologioiden
projektirahoittajana on koko ajan kasvanut. Sit-
ran Life Sciences -tiimin edustaja osallistuu
kaikkien alan teknologiaohjelmien suunnitte-
luun ja toteuttamiseen. Näin sekä Tekes että
Sitra varmistuvat siitä, että uudet rahoituskel-
poiset tutkimushankkeet ovat sisällöltään riit-
tävän vahvoja ja saavat alusta asti tarvitseman-
sa rahoituksen."

Tekesin ja Sitran yhteistyö tunnetaan hyvin
sijoittajamaailmassa. Kansainväliset alan rahastot
haluavat nyt tulla mukaan jo alkuvaiheen rahoit-
ukseen.

"Jo toisella sijoittajakierroksella salkkuyri-
tyksemme voi saada kansainvälistä rahaa ja ul-
komaisia hallituksen jäseniä. Kansainvälisesti toi-
mivat rahoittajat ovat varmin tae siitä, että yri-
tysten suunnitellut listautumiset voidaan hoitaa

parhaassa mahdollisessa ympäristössä", Hanhi-
järvi sanoo.

Sitra aloitti vuonna 2000 yhteistyön kahden
kansainvälisen biotekniikka-alan sijoitusyhtiön
kanssa. Englantilainen Merlin Biosciences ja
ruotsalainen HealthCap tunnetaan sijoituksis-
taan pääasiassa eurooppalaisiin, vielä listautu-
mattomiin biotekniikka-alan kasvuyrityksiin.

Hanhijärvi muistuttaa kuitenkin, että Suo-
messä tehdyt merkittävät alan innovaatiot ja nii-
hin liittyvä liiketoiminta on juurrutettava ensin
Suomeen. Vasta sen jälkeen on kansainvälisty-
misen vuoro.

"Suomalaisella tutkimusrahalla syntynyttä
yritystä ei saa menettää ulkomaille."

Tiimin kohdeyrityksistä BioTie Therapies Oy
listautui ensimmäisenä Helsingin pörssiin kesäl-
lä 2000. "Sitran ensimmäinen sykli tuli päätök-
seen", Hanhijärvi tiivistää pitkäjänteisen sijoitta-
misen tuloksen. "Uusia listautumisia on tulossa.
Bioalalle sijoittavan täytyy tuntea myös sisältö-
jä. Tämä on meidän tiimimme yksi vahvuus."

Euroopan toimittava kilpailijoidensa tavoin

Biosalkkua optimoidessaan tiimi on käynnistä-
mässä yhteistyötä myös Euroopan unionin alu-
eella eri maissa kansallisesti toimivien saman alu-
een rahastojen kanssa. Tavoitteena on etsiä so-
pivia alkuvaiheen yrityksiä, joita yhdistämällä
saadaan vahvoja uusia yrityskokonaisuuksia kan-
sainvälisille markkinoille. Hanhijärvi sanoo, et-
tä Euroopan alueen tulisi toimia samoin kuin
kovin kilpailijansa Yhdysvallat.

"Amerikassa on toimiva teknologiapörssi
Nasdaq. Eurooppaan tulisi saada ylikansallista
rahastoyhteistyötä, jotta saisimme teknologiat
kohtaamaan toisensa. Samalla Sitra saisi aidon
kansainvälisen vertailupisteen omalle sijoitus-
toiminnalleen. Nämä ovat meille tärkeitä kysy-
myksiä."

Uutta kansallista vahvuutta

EU-Suomi kilpailee yhä kovemmilla kansainvä-
lisillä markkinoilla. Monilla aloilla on syntynyt

tarve luoda entistä vahvempia kansallisia yksiköitä.

”Life Sciences -tiimi on mukana tutkimassa, miten alan toimintaa voidaan tehostaa toimialajärjestelyinä esimerkiksi elintarviketeollisuudessa, diagnostiikassa ja kemianteollisuudessa. Etsimme myös aktiivisesti mahdollisuuksia, joilla helpotetaan uuden liiketoiminnan synty-

mistä eHealth-toimialalla. Sen tavoitteena on uudistaa perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja yksityissairaanhoidon tieto- ja palvelujärjestelmät. Sitralla on tässä kehitystyössä kansallisen koordinaattorin rooli. Samalla tavoitteena on luoda uutta, nopeasti kansainvälistyvää alan liiketoimintaa.”

ALUEELLISTEN HALLINNOINTIYHTIÖIDEN YKSITYISTÄMINEN JATKUU

● ”Alueellisten hallinnointiyhtiöiden rakenne vastaa vuonna 1999 asetettua tavoitetta. Alueellisia yhtiöitä on viisi ja matkailualalla yksi valtakunnallinen. Hallinnointiyhtiöiden avainhenkilöistä tuli yhtiöiden vähemmistöomistajia vuoden 2000 aikana. Sitran tavoitteena on luopua enemmistöistä vuosien 2001 ja 2002 aikana”, johtaja **Vesa Lehtomäki** linjaa kertomusvuotta.

Sitra on osakkaana seuraavien alueellisten rahastojen hallinnointiyhtiöissä:

Aboa Venture Management Oy, Turku (10 %)
InnoFinance Oy, Lappeenranta (52 %)
Sentio Invest Oy, Tampere (100 %)
Teknia Invest Oy, Kuopio (52 %)
Teknoventure Management Oy, Oulu (52 %)
Nordia Management Oy, Helsinki (52 %)

Hallinnointiyhtiöt ovat kiinteässä yhteistyössä paikallisten intressitahojen kanssa. Yhteistyön tuloksena ne ovat päässeet mukaan mielenkiintoisimpiin sijoituskohteisiin omilla toiminta-alueillaan ja vakiinnuttaneet asemansa sekä yrittäjien että sijoit-

”Rahastojen kannattavuus on viime vuosina merkittävästi parantunut”, johtaja Vesa Lehtomäki toteaa.

tajien kumppaneina. Aktiivisten markkinointitoimenpiteiden seurauksena yhtiöiden deal flow on parantunut. Hallinnointiyhtiöihin palkatut liikkeenjohdon ammattilaiset ovat pystyneet tarjoamaan kohdeyrityksille tukea ja lisäarvoa. Tämä on näkynyt onnistuneina irtautumisina sijoituskohteista. Kaikki yhtiöt tekivät positiivisen tuloksen.

”Alueellisten rahastojen pääomia on kasvatettu suunnitelmien mukaan vuonna 2000 noin 112 miljoonalla markalla”, Lehtomäki kertoo. ”Rahastojen kannattavuus on viime vuosina parantunut merkittävästi”.

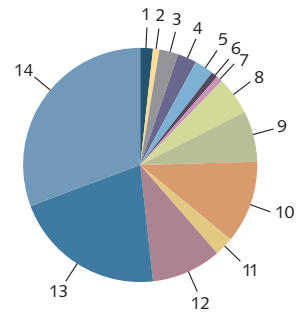
Puolet sijoituksista siemenrahoitusta

Vuonna 2000 rahastot tekivät 116 sijoitusta yhteensä 100 miljoonalla markalla. Alueelliset rahastot eivät ole keskittyneet millekään muotialalle, vaan ne sijoittavat parhaisiin kasvuedellytyksiin yltäviin yrityksiin toimialasta riippumatta. Puolet sijoituksista painottuu alkuvaiheen yrityksiin.

Yksi tulevaisuuden kysymyksistä kuuluu: miten alueellinen siemenrahoitus jatkossa hoidetaan kaikilla tärkeimmillä yliopistopaikkakunnilla. Voitaisiinko osaamiskeskusten alueellisiin vahvuuksiin perustuvilla erikoistumisalueilla käynnistää uudenlaisia valtakunnallisia siemenrahoituspilotteja, Lehtomäki pohtii.

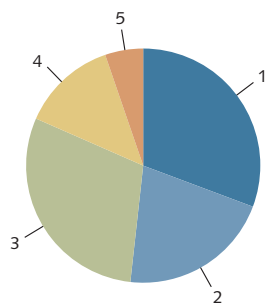
Hänen mukaansa alueelliset rahastot ovat tuotto- ja takaisinmaksuperiaatteella toimiva tärkeä julkisen sektorin työkalu, jolla tasapuolista alueellista kehitystä voidaan edistää. Sitra on aktiivisesti mukana ohjaamassa rahastojen strategiavalintoja ja sijoituspolitiikkaa.

Kohdeyritysportfolioin toimialajakauma 31.12.2000

	kpl	Mmk
1. Teollisuustuotannon valvonta ja ohjaus	2	1,3
2. Rahoituspalvelut	1	1,8
3. Maa- ja metsätalous	3	4,5
4. Kulutustavarat (muut)	3	8,6
5. Rakentaminen	3	8,7
6. Muu tuotanto	1	8,8
7. Matkailu	1	9,4
8. Kemianteollisuus ja uudet materiaalit	6	13,1
9. Teollisuustuotanto ja -palvelut	8	20,0
10. Muu elektroniikka	13	34,0
11. Viestintä	3	35,3
12. Biotekniikka	11	38,1
13. Tietotekniikka	24	98,9
14. Lääketiede	35	195,9
Yhteensä	114	478,3

Kohdeyritysportfolioin kehitysvaihejakauma 31.12.2000

	kpl	Mmk
1. Siemen	35	156,7
2. Käynnistys	24	88,1
3. Aikainen kasvu	34	100,3
4. Nopea kasvu	15	45,1
5. Siirtymä	6	88,1
Yhteensä	114	478,3

INNOVAATIOIDEN KAUPALLISTAMINEN LISÄÄ HYVINVOINTIA

"Immateriaalioikeuksiin liittyvät kysymykset kiinnostavat yhä enemmän niin yrityksiä kuin tutkijoitakin", toimialajohtaja Kari Kankaala taustoittaa.

● Suomen panostukset tutkimukseen ja tuotekehitykseen ovat maailman huippuluokkaa. Myös yliopistojen ja yritysten yhteistyö on esimerkittä. Tulosten kaupallisen ja muun yhteiskunnallisen hyödyntämisen pitäisi olla samalla tasolla.

"Tutkimuspanoksen kasvattamisessa suuri haaste on siinä, miten kasvun hyödyntämistä voidaan tehostaa. Vaikka tutkimuksella on merkittävä itseisarvo, siihen suunnatun lisärahoituksen tulee näkyä myös hyödyntämisen kasvamisena", toimialajohtaja **Kari Kankaala** määrittelee. "Tavoitteenamme on tehostaa osaamis- pohjaisen yritystoiminnan synnyttämistä ja tutkimuslöydösten kaupallistamista lisensoimalla, mutta samalla myös tunnistaa ja pilotoida uusia, erilaisia hyödyntämisen tehostamiskeinoja."

Yksi näkyvä työkalu teknologian kaupallistamisessa on kuuden teknologiansiirtoyhtiön yhteistyörengas. Näissä yliopistojen säätiöiden ja muiden alueellisten toimijoiden omistamissa yhtiöissä Sitra on mukana vähemmistöosakkaana.

"Teknologiansiirtoyhtiöt tuovat lisäarvoa hyödynnettävien teknologioiden tunnistamiseen, arviointiin, suojausstrategian määrittelyyn ja luonnollisesti kaupallistamistavan valintaan", Kankaala kuvailee. "Eri alueilla on kuitenkin erilaisia tarpeita, joihin vaikuttavat muiden toimi-

joiden verkostot. Paikalliset painotukset ovatkin paikallisten omistajien linjattavissa."

Immateriaalioikeuksiin liittyvät kysymykset kiinnostavat yhä enemmän niin yrityksiä kuin tutkijoitakin. Myös yliopistot instituutioina ovat alkaneet järjestellä immateriaalioikeuksiin liittyvää hallinnointiaan. "Viime hetkellä", Kankaala huomauttaa.

"Tutkimuspanoksen hyödyntämisen kannalta on erittäin tärkeää, että tutkimustulosten omistaja on yksiselitteisesti tunnistettavissa. Kuukaan ei ole valmis investoimaan sellaisiin löydöksiin tai hyödyntämään sellaisia tuloksia, joiden omistus ei ole selkeä", Kankaala toteaa. "Yliopisto on tietysti luonnollisin toimija pitämään kirjaa yliopistoissa tehdyn tutkimuksen tulosten monisyydestä omistuksesta."

Tämän vuoksi Sitra on aktiivisesti mukana myös rahoittajana Suomen rehtorienneuvoston hankkeessa, jossa yliopistoihin pyritään löytämään hyviä toimintatapoja immateriaalioikeuksien ja niihin liittyvien tutkimussopimusten hallinnointiin.

"Toivon, että tuloksista hyötyvät erityisesti yritykset, sijoittajat ja muut hyödyntäjät. Näin myös yliopisto voi tarjota tulosten hyödyntämisestä kiinnostuneille tutkijoilleen entistä parempaa palvelua", Kankaala sanoo.

MATCHING-PALVELU UUDISTUU

● Sitra ja Suomen pääomasijoitusyhdistys käynnistivät vuonna 1996 Matching-palvelun sillanrakentajaksi yksityisten pääomasijoittajien ja sijoituskohteiden välille. Toiminta on osoittautunut tarpeelliseksi ja se on johtanut noin kolmenkymmenen sijoituksen toteutumiseen.

"Jatkokehitystyö, 'Matching+', keskittyy palvelun vieläkin parempaan osumatarkkuuteen. Palvelulle haetaan toimeksiannon luonnetta, jotta päätöksentekoketju saadaan lyhyemmäksi ja täsmällisemmäksi. Sitra uudistaa Matching-palvelua entistä paremmin muuhun sijoituskenttään mukautuvaksi sijoitusketjun alkupään ra-

hoituspalveluksi, jossa myös sijoittajien eli bisnesenkelien liikkeenjohdollinen osaaminen kohdentuu mahdollisimman tehokkaasti alkavan teknologiapohjaisen yritystoiminnan käyttöön", toimialajohtaja **Risto Kalske** sanoo.

Matching-palvelu järjesti vuonna 2000 eri puolilla Suomea 20 seminaaria ja tapahtumaa sijoittajien ja yrittäjien kohtaamispaikeksi.

"Matching+ profiloi asiakkaansa entistä tarkemmin", toimialajohtaja Risto Kalske lupaa.

● ADD2PHONE OY VAUHDITTAA LANGATONTA SÄHKÖISTÄ KAUPANKÄYNTIÄ

Helmikuussa 2000 syntynyt Add2Phone Oy voi jo nyt sanoa olevansa Euroopan johtava mobiilikau-
pan teknologian innovaattori. Yhtiön kotipaikka
on Helsingissä, ja sillä on tytäryhtiöt Frankfurtissa,
Bostonissa ja Montrealissa. Henkilöstö on kasva-
nut vuodessa kymmenestä kuuteenkymmeneen.

"Suomi on tuotekehityskeskus. Kasvamme nyt
Euroopassa ja USA:ssa. Myös Aasiassa ja Etelä-
Amerikassa on erittäin potentiaalinen asiakaskun-
ta", toimitusjohtaja **Markku Ottela** hahmottelee
Add2Phonen markkinoita.

"Yrityksemme on teknologia- ja ohjelmistota-
lo, ei sisällöntuottaja", hän korostaa. "Yli puolet
henkilöstöstä kehittää uusia tuotteita."

Maailmassa on 700 miljoonaa matkapuhelinta,
jotka voivat vastaanottaa tekstiviestejä. Media on
jo olemassa, nyt on herätettävä mainostajat käyt-
tämään sitä. Add2Phonella on mainoskampanjan
toteutukseen valmis tuote: Smart Mobile Adver-
tise-ment Server eli Smash-mainonnanhallintajärjes-
telmä. Asiakas saa sen lisenssi-ohjelmistoratkaisu-
na tai vaikkapa avaimet käteen -palveluna.

Tekstiviestinä kulkeva kampanja voi sisältää

tekstiä, logoja ja ääntä. Mainostila – enimmillään
160 merkkiä – tarjoaa mainonnan suunnittelijoil-
le aivan uudenlaisia haasteita. Matkaviestinmai-
nonta muodostaa ylivoimaisen one-to-one-vies-
tintäkanavan suoraan kuluttajalle. "Nyt odotetaan
kiihkeästi värillistä kuvaa ja liikkuvaa kuvaa", Ot-
tela sanoo.

"Ensimmäisenä vuonna tärkeintä oli saada po-
tentiaaliset asiakkaat vakuuttuneiksi siitä, että mo-
biilimainontaa ylipäättään on olemassa. Olemme
olleet synnyttämässä tätä markkinaa. Tietoisuus
syntyi hyvin nopeasti ja nyt ulkomailla jo järjeste-
tään aiheesta kansainvälisiä seminaareja. Suomes-
sa olemme siirtyneet työntöväiheestä imuvaihee-
seen. Tavoittelemme vuonna 2001 jo kymmenien
miljoonien liikevaihtoa."

Add2Phonen tärkeitä kohderyhmiä ovat mai-
nostoimistot ja mainostajat sekä verkko-operaat-
torit, jotka aikanaan tulevat myös tarjoamaan uut-
ta palvelua omille asiakkailleen.

Viime syksynä ruotsalainen matkapuhelinope-
raattori Europolitan toteutti Smashin avulla oman
24 päivän mittaisen joulukalenterikampanjansa

päivittäin vaihtuvine tarinoineen, joululauluineen
ja personoituine joulutarjouksineen. Asiakas sai
alennuksen näyttämällä viestiä myymälässä.

Ottela korostaa, että matkapuhelin on hyvin
henkilökohtainen viestintäväline. Mainostajalle se
tarjoaa voimakkaan median, jossa vastaanottajaa
on lähestyttävä hienovaraisesti ja palvelevassa hen-
gessä.

"Jos viesti tuntuu henkilökohtaiselta ja tär-
keältä, tekstiviestimainonta ei ärsytä vaan asiakas
ilahtuu huomaavaisesta palvelusta. Mobiiliikaupas-
sa korostuu viestin sisältö ja ajatus. Mobiilimai-
nonta edellyttää kuluttajan suostumusta, joten ei-
toivottuja mainoksia ei matkapuhelimiin ole lu-
vassa."

"Tavoitteemme on alamme maailmanlaajuinen
markkinajohtajuus. Kehitimme tuotteen markki-
noille, joita ei ollut vielä olemassa. Tuomme varsin
suljettuun puhelinmaailmaan uuden tulonlähde-
mahdollisuuden. Meillä on jo nyt useita referens-
sejä. Etenemme harkitusti, vuosi sitten rakennet-
tujen suunnitelmien mukaan."

www.add2phone.com

● INHALAATIOTEKNOLOGIA AUTTAA LÄÄKETEOILLISUUTTA JA POTILASTA

Leiras Oy on kehittänyt inhalaatioteknologiaa
1970-luvulta asti. TAFUN®-jauheinhalaattorin ja
jauheformulaatioiden valmistusteknologian kehitys
vei yhdeksän vuotta. Ensimmäinen tähän tekno-
logiaan perustuva tuote SALBUTAMOL TAFUN®
sai vuonna 1998 myyntiluvan yhdeksässä Euroo-
pan maassa.

Patentoidulla teknologialla lääke muutetaan jau-
hemuotoon, tasaiseksi ja hyvin juokseväksi, jotta
lääkeaine saadaan annostelluksi tarkasti. Sopivan
kokoiset lääkeainehiukkaset irrotetaan kantoai-
neesta pyörrekammiossa ja näin lääke kulkeutuu
sisäänhengityksen mukana pieniin keuhkotiehyihin
ja keuhkorakkuloihin asti. TAFUN on moniannos-
laite, joka annostelee jopa 200 lääkeannosta muu-
taman mikrogramman tarkkuudella. Kuivausaine-
kapseli tasaa kosteuden ja pitää jauheen kuivana
vaihtelevissakin säissä.

Tutkimus ja tuotekehitys jatkuu nyt uudessa yri-
tyksessä Focus Inhalation Oy:ssä, jonka omistuk-
seen Leiras siirsi inhalaatioteknologiaan liittyvän
omaisuuden ja tietotaidon, muun muassa labora-
toriot, tuotantolaitteet ja patentit. Pääomistajia
ovat Sitra ja Bio Fund Management Oy, Leiras jäi
vähemmistöosakkaaksi. Lääkelaitos myösi Focus
Inhalation Oy:lle luvan lääkkeiden teolliseen

valmistukseen helmikuussa 2001. Yrityksellä on jo
yhden astman hoidossa käytettävän lääkeaineen
myyntilupa.

"Teemme itsenäisesti omat ratkaisumme. Mark-
kina-alueena on koko lääkemaailma", toimitus-
johtaja **Kari Aranko** kiteyttää yhden eron entiseen.
"Tämä uutinen on koettu kansainvälisillä lääke-
markkinoilla hyvin myönteisenä. Käymme neu-
votteluja useiden uusien kansainvälisten partne-
reiden kanssa. Painopisteet ovat Euroopassa ja
USA:ssa."

Focus Inhalationilla on kaksivuotinen tuoteke-
hityssopimus Boehringer-Ingelheimin kanssa, joka
on yksi maailman suurimmista hengitystiesairauk-
sien hoitoon lääkkeitä kehittävästä lääkealan kon-
serneista.

Aranko korostaa, että Leirakselta siirtyneet huip-
puosaajat eli koko henkilöstö tuovat uudelle yri-
tykselle tärkeää immateriaalista arvoa. "Pidän hei-
tä vähintään yhtä tärkeinä kuin patenteja. Lääke-
alan tuotekehityksessä tarvitaan paljon tietoa, tai-
toa ja kokemusta. Pelkät patentit eivät vielä riitä."

Focus Inhalation keskittyy uusien inhalaatio-
tuotteiden, annostelulaitteiden ja valmistustekno-
logian kehittämiseen. Inhalaatiotuotteilla on kas-
vavat markkinat sekä hengitystiesairauksien hoi-

dossa että uusilla terapia-alueilla. Keuhkojen kaut-
ta verenkiertoon kulkevan lääkeaineen vaikutus
on osoittautunut tehokkaaksi esimerkiksi monissa
valkuaisaineissa, jotka imeytyvät huonosti ruuan-
sulatuskanavasta. Diabetespotilaat saavat inha-
laattorista insuliiniannoksensa kivuttomasti.

Focus Inhalation etsii potilaalle miellyttäviä ja
turvallisia ratkaisuja. "Emme kehitä uusia lääke-
molekyylejä vaan tarjoamme potilaalle uuden ta-
van annostella lääkkeensä", Aranko toteaa.

"Yhdessä monista tuotekehitysprojekteista tut-
kimme laitteemme soveltuvuutta erään kipulääk-
keen annosteluun. Nyt lääke annetaan pistoksena
lihakseen. Keuhkojen kautta lääkeaine vaikuttaa
nopeammin eikä potilasta tarvitse pistää. Pyrimme
aloittamaan kliiniset tutkimukset vuoden kuluessa."

"Focus Inhalation on tietääkseni ensimmäinen
lääkkeen annosteluun erikoistunut lääketehdas
Suomessa. Kasvunäkymät ovat hyvät. Tutkimme
jatkuvasti nykyisen laitteen soveltumista partne-
rien lääkeaineiden molekyyleille. Samaan aikaan
kehitämme uuden sukupolven inhalaatiolaitetta
tarpeisiin, joita potilailla on viiden ja kymmenen
vuoden kuluttua."

www.focusinhalation.com

● YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLISTÄ ENERGIA-TEKNOLOGIAA GLOBAALEILLE MARKKINOILLE

Lappeenrantalainen Finreila Oy tarjoaa teollisuu-
delle energia- ja ympäristötekniikan ja teollisuusra-
kentamisen ratkaisuja. Yksi avain menestykseen on
markkinoiden vaatimusten ymmärtäminen ja kyky
räättälöidä tuotteista ja palveluista ylivertainen inno-
vatiivinen kokonaisuus. Yrityksellä on tytäryhtiöt
Venäjällä, Puolassa, Virossa ja Latviassa. Kiinassa
myyntiä hoitaa edustusto.

Kun Finreila osti kesällä 2000 Foster Wheeler
Energialta vakiokattilaliiketoiminnan, se nousi alan-
sa markkinajohtajaksi Suomessa.

Finreilan tuotteita ovat teollisuuden ja kauko-
lämpöjärjestelmien höyry- ja kuumavesikattilat,
energiansäätöteknologia sekä paperi- ja elintarvi-
keteollisuuden ruostumattomat konepajatuotteet.

Finreilan tarina alkoi jo 1970-luvun alussa. Sil-

loin perustettiin Kaukolämpöhitsaus. Vuonna 1984
yhtiön osti nykyinen toimitusjohtaja ja pääomista-
ja **Reijo Lappalainen**.

"Kasurakentamisen kausi kesti vuoteen 1990.
Neuvostoliiton hajoamiseen asti. Sitä seurasi vien-
tikausi, joka jatkuu vahvana edelleen. Oman mo-
dulikattilalaitoksen kehitysprojekti valmistui 1997",
Reijo Lappalainen kertoo Finreilan virstanpylväitä.
Lähes 70 % liikevaihdosta kertyy viennistä. Tär-
kein vientimaa on Venäjä.

"Suurin projektimme on nyt Siperiassa. Raken-
namme Surgut Neftegasilille kaasuturbiinilaitoksen.
Se polttaa öljynporauksessa vapautuvaa hukka-
kaasua. Projektin arvo on noin 80 miljoonaa", Lap-
palainen kertoo.

Baltika-panimoryhmä, jossa myös suomalainen

Hartwall on mukana, on ostanut Finreilalta kattila-
laitoksia sekä energia- ja ympäristötekniikkaa.
"Olemme olleet Baltika-oluen laadun takana alus-
ta asti eli kahdeksan vuoden ajan."

Kotimaisista asiakkaista Lappalainen mainitsee
StoraEnson ja Lappeenranta Energian. Tarjous-
kantaa on kaikkiaan noin 800 miljoonaa markkaa.

"Suomen markkinat ovat ohuet. Odotusar-
vomme ovat korkealla varsinkin Venäjällä ja Kii-
nassa. Viemme suomalaista osaamista uusille mark-
kinoille, niille meillä on todella paljon annettavaa.
Finreila on jokaisen kymmenen toimintavuotensa
aikana kymmenkertainnut liikevaihtonsa. Näh-
täväksi jää, mitä seuraava vuosikymmen tuo mu-
kanaan."

www.finreila.fi

SITRAN TAPAHTUMAT 2000

Oppiva Ylä-Karjala -seminaari

1.2.2000

High-Tech Marketing Strategies for the New Millennium: Becoming a Gorilla, Geoffrey A Moore, seminaari

3.2.2000

Talouspoliittinen paneeli

9.6.2000

Järjestäjät: Sitra ja Kansantaloudellinen yhdistys

Oppiva Ylä-Karjala -seminaari

15.6.2000 Juuka

Biotech 2000 -näyttely

13.9.–14.9.2000

Globalisaatio ja kansalaiskritiikki

Seminaari ja keskustelutilaisuus kansalaisjärjestöille

14.9.2000

eLearning-klusterin tapaaminen

23.10.2000

Talouspoliittinen foorumi: Ikääntyminen ja työmarkkinat

31.10.2000

Järjestäjät: Sitra ja Kansantaloudellinen yhdistys

eHealth-seminaari

1.11.2000

Arviointia koskeva keskustelutilaisuus

7.11.2000

Seminaari ja lehdistötilaisuus: Käsintehty brandi -kirja

16.11.2000

Valtion tutkimusrahoituksen lisäpanostuksen vaikuttavuus -raportin julkistaminen

12.12.2000

Professori Manuel Castells Sitran vieraana

10.12.–17.12.2000

– esitelmä People, Cities and the New Information Economy -kongressissa Helsingissä
– tutustumiskäynti Ylä-Karjalaan

Koulutushankkeet**Talouspolitiikka 2000+****2. kurssi**

7.2.–11.2.2000 Helsinki ja Sannäs

3. kurssi

15.5.–19.5.2000 Helsinki ja Vanajanlinna

4. kurssi

9.10.–13.10.2000 Helsinki ja Sannäs

SUOMI 2015, 1. kurssi

5.3.–9.3.2000 Helsinki ja Washington

3.4.–6.4.2000 Berliini ja Moskova

8.5.–9.5.2000 Espoo

5.6.–6.6.2000 Tervakoski

SUOMI 2015, 2. kurssi

23.9.–28.9.2000 Helsinki ja Washington

22.10.–25.10.2000 Moskova ja Berliini

16. 11.–17.11.2000 Espoo

18.12.–19.12.2000 Vanajanlinna ja Hämeenlinna

Sitran Matching-palvelu järjesti pääomasijoituspäiviä ja yritysesittelyjä Espoossa, Porissa, Joensuussa ja Turussa.

Innovaatiojärjestelmän tutkimusohjelman puitteissa järjestettiin kokouksia ja tutkijaseminaareja.

Taitoteknologia (Taitek) -hankkeen tapahtumat:

Lehdistötilaisuus: TAITEK-soitinrakennusprojektin julkistaminen

17.1.2000

Lehdistötilaisuus: TAITEK-julkitelesustamisprojektin julkistaminen

11.4.2000

Laukku- ja nahkaseminaari

28.4.2000 Vammala

TAITEK-mallistoseminaari (laukut ja nahkatuotteet)

29.5.2000

TAITEK-tiedotustilaisuus toimialakartoituksesta soittinrakentajille

17.10.2000

Tapahtumat Nykyaika-näyttämöllä Lasipalatsissa Helsingissä:

Oppimisen kevät 1.2.–26.3.2000**Oppimisen kevät – Tulevaisuus opitaan yhdessä**

1.2.–26.3.2000

Teknologia luo hyvinvointia 23.5.–11.6.2000**Future Media Home – avoin kesäleiri 14.6.–30.6.2000****Kinokaupunki – Helsinki elokuvatähtenä**

21.7.–20.8.2000

Cafe9.net 1.9.–29.10.2000**Love® 29.11.–29.12.2000**

SITRAN HALLINTONEUVOSTO JA HALLITUS

Hallintoneuvosto

Kansanedustaja Ilkka Kanerva
Puheenjohtaja

Kansanedustaja Virpa Puisto
Varapuheenjohtaja

Kansanedustajat

Olavi Ala-Nissilä
Anneli Jäätteenmäki
Antero Kekkonen
Mauri Pekkarinen
Martti Tiuri
Kari Uotila
Ben Zyskowicz

Sihteeri

Varatuomari Anton Mäkelä

Hallitus

Valtiosihteeri Raimo Sailas
Valtiovarainministeriö
Puheenjohtaja

Kansliapäällikkö Erkki Virtanen
Kauppa- ja teollisuusministeriö
Varapuheenjohtaja

Ylijohtaja Markku Linna
Opetusministeriö

Pankinjohtaja, johtokunnan jäsen
Esko Ollila
Suomen Pankki

Osastopäällikkö Hannele Pohjola
Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto

Yliasiamies Aatto Prihti
Sitra

Sihteeri

Johdon assistentti Kirsti Uotila

SITRA PALVELUKSESSANNE

Yliasiamies Aatto Prihti

Asiamies Olli Lindblad
(yritysrahoitus)

Johdon assistentti Kirsti Uotila

Talousjohtaja Magnus Sjöblom

Johtaja Kari Tolvanen
(tutkimus, innovatiivinen toiminta
ja koulutus)

Koulutusjohtaja Tapio Anttila

Johtaja Hannu Hanhijärvi
(biotekniikka ja lääketiede)

Tutkimusjohtaja Antti Hautamäki

Viestintäpäällikkö Marja-Leena Hilke

Kehityspäällikkö Timo Hämäläinen
(innovatiiviset hankkeet)

Toimialajohtaja Kari Kankaala
(teknologian kaupallistaminen)

Johtaja Vesa Lehtomäki
(alueelliset rahastot)

Johtaja Anu Nokso-Koivisto
(teknologiayritykset)

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2000

Valtiosihteeri
Raimo Sailas

Vuosi 2000 oli Suomen itsenäisyyden juhlarahaston 33. toimintavuosi. Sitran toiminnan kannalta vuosi merkitsi sekä uusien hankkeiden voimakasta lisääntymistä että uusia toimintamuotoja.

Kansainvälinen poliittinen tilanne oli rauhallinen eikä laajempia konflikteja ollut. Tämä loi osaltaan hyvät edellytykset globaalitaloudelle, jonka kasvu oli nopeampaa kuin kymmeneen vuoteen. Kansainvälinen talous kasvoi voimakkaasti kaikilla keskeisillä osa-alueilla.

Maailmantalouden veturina toimivan Yhdysvaltojen jo vuonna 1991 alkanut poikkeuksellisen suotuisa kasvukausi jatkui, joskin vuoden loppupuolella näkymiin toivat epävarmuutta erityisesti mittava vaihtotasevaje sekä kotitalouksien alhainen säästämisaste. Monet merkit viittasivatkin siihen, että Yhdysvaltojen kasvu oli selvästi hidastumassa ja että näin ollen myös kansainvälinen suhdannehuippu osui tällä kertaa alkuvuoteen 2000.

Euroopan talous elpyi kertomusvuonna. Myönteiseen kehitykseen vaikutti erityisesti EMU-alueen vahva vienti, jota edistivät voimistuva ulkoinen kysyntä sekä heikko euro.

Globaalitalouden muutkin alueet elpyivät nopeasti. Aasian maiden viennin määrä kasvoi vuoden aikana huomattavasti muun muassa devalvoituneiden valuuttojen ansiosta. Myös Japanin talous oli kasvu-uralla. Venäjän talouskasvu on elokuun 1998 kriisin jälkeen ollut ripeää. Myös Itä-Euroopan siirtymätaloudet osoittivat selviä elpymisen merkkejä.

Kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla keskeiset tapahtumat olivat euron kurssin heikkeneminen, lyhyiden korkojen nousu sekä öljyn hinnan kohoaminen. Vuoden 1999 lopulla ja vuoden 2000 alkupuolella jatkunut pörssikurssien – ja erityisesti IT-alan yritysten – nousu taittui ja kurssit lähtivät maailmanlaajuisesti laskuun.

Suomessa jatkui hyvä taloudellinen tilanne. Vienti kasvoi runsaasti yli 10 % ja viennin veturiksi muodostunut sähkötekniinen teollisuus vielä enemmän.

Kansainvälisen johtoyrityksemme Nokian rooli oli tässä kehityksessä keskeinen. Suomalaisyriyten tulokset pysyivät hyvällä tasolla ja valtion talouskin kehittyi arvioitua paremmin.

Keväällä 2000 hyväksytyn, vuodet 2001–2003 kattavan strategian mukaan Sitra on luova ja joustava edelläkävijäorganisaatio, joka pyrkii siihen, että tavallisella suomalaisella ihmisellä olisi nykyisyyttä parempi tulevaisuus. Tavoitteena on vaikuttaa suomalaisen yhteiskunnan kehitykseen siten, että Suomi vuonna 2010 olisi maailman kolmen menestyksekkäimmän kansakunnan joukossa.

Sitra toteuttaa tehtävänsä toisaalta tutkimuksen, innovatiivisen toiminnan ja koulutuksen (TIK-toiminta) sekä toisaalta yritysrahoituksen kautta. TIK-toiminnan avulla pyritään tunnistamaan yhteiskunnan edessä olevia muutospaineita sekä luomaan tietopohjaa ja toimintamalleja kansallisten menestysstrategioiden kehittämiseksi. Yritysrahoituksen tehtävänä on synnyttää ja kehittää kilpailukykyistä ja kannattavaa yritystoimintaa Suomessa tarjoamalla yrityksille rahoitusta ja yritysten kehittämistä edistäviä palveluja.

Vuonna 2000 Sitran toiminnan volyyymi mitattuna tehtyjen rahoituspäätösten markkamäärällä nousi 599 miljoonaan markkaan, mikä on 116 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Näihin päätöksiin liittyvien sopimusten perusteella suoritettiin maksatuksia 260 miljoonaa markkaa eli 12 % enemmän kuin edellisenä vuonna. Näillä näkymin Sitran toiminta jatkuu vilkkaana myös vuonna 2001.

Sitran taloudelliset voimavarat ovat viime vuosien aikana merkittävästi vahvistuneet.

Sekä sijoitustoiminnan osakkeiden myyntivoitot että yritysrahoituksen rahastosijoitusten tuotot vaikuttivat erittäin myönteisesti rahaston taloudelliseen tulokseen.

Vahva taloudellinen asema luo Sitralle entistä paremmat mahdollisuudet vastata toimintaansa kohdistuviin odotuksiin ja toteuttaa laissa määriteltäviä tehtäviä.

TUTKIMUS, INNOVATIIVISET HANKKEET JA KOULUTUS (TIK)

Sitran tutkimus-, innovatiivisten hankkeiden ja koulutusohjelmien tavoitteena on tunnistaa ja osoittaa yhteiskunnan edessä olevia muutospaineita, saattaa ne päättäjien ja kansalaisten tietoon sekä luoda ja kokeilla uusia toimintamalleja ja kansallisten menestysstrategioiden kehittämiseksi. Tutkimushankkeilla pyritään erityisesti rakentamaan siltaa tutkimuksesta päätöksentekoon ja tukemaan strategisten valintojen tekemistä. Innovatiivisessa toiminnassa kokeillaan uudenlaisia ratkaisumalleja ja mikäli ne osoittautuvat toimiviksi, suositellaan niiden laajempaa käyttöönottoa sektoriministeriöille ja muille toimijoille. Koulutusohjelmillaan Sitra pyrkii kehittämään yhteiskunnallisten päättäjien tietoja, taitoja, valmiuksia ja verkostoja yhteiskunnan tulevaisuutta koskevista kysymyksistä.

Tutkimus

Kertomusvuonna jatkui innovaatiojärjestelmän edelleen kehittämiseen tähtäävä 10 osaprojektia käsittävä tutkimusohjelma. Hankkeen tulokset kiteyttävä kirja julkaistaan vuoden 2001 loppupuolella. Monikulttuurisuutta elinkeinoelämän kannalta sekä EU:n taloudellista integraatiota ja sosiaalista ulottuvuutta selvittävät tutkimushankkeet valmistuivat vuoden lopulla. Niiden tulokset koaavat kirjat julkistetaan vuoden 2001 alussa.

Vuoden 2000 aikana käynnistettiin useita hankkeita, jotka vahvistavat Sitran kansainvälisiä yhteyksiä tutkimuksen alalla. Euroopan tulevaisuutta koskevassa yhteiseurooppalaisessa ”Eurooppa 2020” -hankkeessa tehdään yhteistyötä erityisesti suomalaisten EU-tutkijoiden ja brysseliläisen think-tankin CEPsin (Centre for European Policy Studies) tutkijoiden välillä. Maailmanmaineeseen noussut tietoyhteiskuntatutkija professori Manuel Castells tekee yhdessä suomalaisten tutkijoiden kanssa arviota suomalaisen tietoyhteiskuntamallin vahvuuksista ja haasteista. Myös kansainvälisten teknologioiden ennakoitihankkeiden arviointi tehdään yhteistyössä kansainvälisten asiantuntijoiden kanssa.

Jatkona aiemmin toteutetulle laajalle ”Globalisaatio, hyvinvointi ja työllisyys” -tutkimusohjelmalle toteutettiin kansalaisliikkeiden kriittikää globalisaatioon selvittävä hanke. Kerto-

musvuonna käynnistettiin ”Uusi talous” -tutkimushanke, joka pyrkii uuden talouden käsitteen kokonaisvaltaiseen määrittelyyn, sen dynamiikan analysointiin ja Suomelle tulevien haasteiden tunnistamiseen.

Lisäksi toteutettiin useita pienempiä selvityshankkeita muun muassa suomalaisen corporate governance -järjestelmän muutoksista, Pietarin teollisista klustereista, aluekehityksestä ja nuorten syrjäytymisestä.

Tutkimuksia koskevia rahoituspäätöksiä tehtiin yhteensä 20 miljoonaa markkaa.

Innovatiiviset hankkeet

Vuosi 2000 oli merkittävä innovatiivisen toiminnan kasvun vuosi. Taloudellisen kasvun vauhdittuessa niin sanotun uuden talouden alueella kansallisia ongelmia on ilmennyt niin aluekehityksessä kuin ihmisten syrjäytymisvaaran kasvussakin.

Keväällä hyväksytyn strategian mukaisesti Sitra panosti ja käynnisti kokeiluhankkeita näitä ongelmia ratkaisemaan.

Oppiva Ylä-Karjala -projektista saatujen myönteisten tulosten pohjalta päätettiin käynnistää Oppivat seutukunnat -hanke syrjäytymisuhan alaisten ihmisten aktivoimiseksi tietoyhteiskunnan keinoin. Tavoitteena on työtilaisuuksien luominen syrjäisille seuduille ja elämänuskon palauttaminen niin kaupunkien kuin maaseudunkin vaikeuksissa eläville ihmisille. Hankkeessa toteutetaan vuosina 2001–2002 enintään 10 alueellista projektia, joiden myötä toimintamallin toivotaan leviävän koko maahan.

Itä-Suomen sosiaalisten innovaatioiden keskus -hankkeen tavoitteena on kuntien uusien palvelutarpeiden selvittäminen ja uusien ratkaisumallien kokeilu laadukkaan, tehokkaan ja jatkuvan palvelun varmistamiseksi ja kuntien hankintatoimen kehittämiseksi.

Vuoden 1999 lopulla aloitetussa Taitoteknologiahankkeessa käynnistettiin laukku- ja nahkatöiden, soittorakentamisen ja julkitilaisustamisen pilottiprojektit. Tämä uudenlaisen aluepolitiikan kokeiluhanke tähtää käden taitojen, kulttuurin ja palvelujen osaamisen elvyttämiseen muun muassa tuomalla sähköinen mark-

Kansliapäällikkö
Erkki Virtanen

Ylijohtaja
Markku Linna

Varatuomari
Esko Ollila

kinointi ja korkeatasoinen muotoilu pienten yritysten avuksi sekä verkottamalla yrityksiä ja kansainvälistämällä niiden toimintaa.

Innovatiivisia hankkeita koskevien rahoituspäätösten määrä, 81 miljoonaa markkaa, osoittaa tämän toiminnan merkityksen kasvun Sitran strategiassa.

Koulutus

Toimintakertomusvuosi oli koulutustoiminnassa vuonna 1999 tehtyjen strategisten linjausten ja valmistelujen toteuttamisen aloitusvuosi.

Suomi 2015 -ohjelmassa järjestettiin kaksi kurssia, jotka toteutettiin Washingtonissa, Moskovassa, Berliinissä ja Suomessa. Tämän yhteiskunnan eri sektoreja edustaville ylimmille päät-

täjille suunnatun ohjelman perusta on vahvasti kansallinen, mutta näkökulma myös samalla kansainvälinen, monitieteinen ja poikkiyhteiskunnallinen.

Kumpikin kurssi valmisti runsaasti myön-teistä julkisuutta saaneen raportin uusista ja tulevaisuuden kannalta tärkeimmiksi katsomistaan strategisista linjauksista.

Talouspolitiikka 2000+ -ohjelmassa järjestetyt kolme viikon mittaista kurssia vakiinnuttivat hyvin asemansa Talouspolitiikan johtamiskurs-sin jatkajana päättäjien kansantaloutta ja talous-politiikkaa koskevien tietojen syventäjänä.

Koulutushankkeiden rahoituspäätösten määrä oli 6 miljoonaa markkaa.

YRITYSRAHOITUS

Osastopäällikkö
Hannele Pohjola

Sitran yritysrahoitus käsittää varsinaisen pääomasijoitustoiminnan lisäksi rahastosijoitukset, teknologian kaupallistamisen ja Sitra Management Oy:n toiminnan.

Sitran tavoitteena on osaltaan varmistaa, että innovaatiojärjestelmän toiminta innovaatioiden suojaamisesta ja kaupallistamisesta yritysten synnyttämiseen ja kehittämiseen on tehokas ja kansainvälisesti kilpailukykyinen. Sitran tehtävä ketjun eri vaiheissa vaihtelee sen mukaan, miten hyvin markkinat toimivat. Sitran panosta tarvitaan erityisesti siellä, missä on markkina-aukkoja tai puutteita yksityisen sektorin toiminnassa.

Vuonna 2000 yritysrahoituksen volyymi kasvoi poikkeuksellisen voimakkaasti. Sijoitus- ja rahoituspäätösten määrä oli 491 miljoonaa markkaa (229 miljoonaa markkaa vuonna 1999), missä on kasvua 114 prosenttia. Kasvu perustuu valittuun strategiaan, jossa halutaan varmistaa se, että Suomessa 1990-luvulla tehdyt panostukset tutkimus- ja kehitystoimintaan eivät mene hukkaan. On olennaisen tärkeää, että yritykset, joiden tuotekehityshankkeita on rahoitettu, saavat kasvun ja kansainvälistymisen mahdollistamiseksi riittävän vahvan oman pääoman ehtoisen rahoituksen. Toisaalta Sitran taloudellinen asema on mahdollistanut rahoitustoiminnan voimakkaan kasvattamisen.

Viime vuodet ovat olleet pääomasijoitustoiminnan nopean kehityksen aikaa niin Suomes-

sa kuin ulkomaillakin. Hyvä taloudellinen kehitys on tuonut alalle runsaasti uusia pääomasijoittajia ja sijoituskohteita etsiviä pääomia. Globaalissa taloudessa virinnyt epävarmuus vaikutti kertomusvuoden jälkipuolella pörssikurssien lisäksi myös noteeraamattomien yritysten arvostukseen. Erityisesti uuden talouden yritysten arvostus palautui aikaisempaa realistisemmalle tasolle. Suhdanneheilahteluista huolimatta näyttää selvältä, että pääomasijoittamisen kasvu jatkuu lähivuosina voimakkaana.

Pääomasijoitustoiminta

Sitran pääomasijoitustoiminta keskittyi alkavien yritysten rahoittamiseen. Ensijointuksia tehtiin yhteensä 73 miljoonaa markkaa 24 yritykseen, joista 19 oli siemen- ja käynnistysvaiheessa. Sitran strategiana on mennä mukaan yrityksiin mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja ottaa myös sellaisia riskejä, joita kaupalliset sijoittajat eivät halua. Yritys tarvitsee kehittyäkseen lähes aina jatkosijoituskierroksia, joita järjestettäessä pyritään saamaan mukaan myös kaupallisia sijoittajia. Samalla Sitra usein edelleen tekee itsekin jatkosijoituksen, mutta vähentää omistususuuttaan yrityksessä. Jatkosijoituksia tehtiin 57 miljoonaa markkaa 30 yritykseen. Siten uusien sijoitusten määrä oli 130 miljoonaa markkaa. Ne kohdistuivat 54 yritykseen.

Vuodelle 2000 oli keskeistä nopean kasvun lisäksi myös Sitran pyrkimys yhteistoiminnan lisäämiseen rahoituskentän eri toimijoiden kesken. Tavoitteena on tarjota suomalaisille yrittäjille mahdollisuus kehittää yrityksiään ja samalla juurruttaa ne Suomeen niin, että toiminta ja työpaikat säilyvät täällä siinäkin tapauksessa, että yritys myöhemmin liittoutuu ulkomaisen yrityksen kanssa tai siitä yritysoston tai fuusion tuloksena tulee kansainvälisen konsernin osa.

Sitra ja Tekesin yhteistoiminnassa saavutettiin vuoden aikana erittäin lupaavia tuloksia. Sitra osallistui tiiviisti Tekesin teknologiaohjelmien toimintaan, mikä parantaa entisestään organisaatioiden välistä tiedonkulkua. Sitran ja Tekesin työnjako perustuu siihen, että Tekes rahoittaa avustuksilla ja lainoilla tuotekehitysprojekteja, kun taas Sitra tekee yrityksiin oman pääoman ehtoisia sijoituksia. Yhteistyö myös muiden julkisen sektorin toimijoiden, kuten Suomen Teollisuussijoitus Oy:n, Finnvera Oyj:n, Suomen Akatemian, Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen (VTT) ja alueellisten organisaatioiden kanssa oli saumatonta.

Sitra pitää tärkeänä yhteistyötä sekä julkisten että alan yksityisten toimijoiden kanssa. Sijoitusyndikointeja kaupallisten pääomarahoitajien kanssa haetaan aktiivisesti. Varsinkin tietoteknologia-alan yrityksiin saadaan yksityisiä sijoittajia jo aivan alkuvaiheessa, mutta perinteisten toimialojen samoin kuin Life Sciences -toimialan yrityksissä Sitra on usein Tekesin kanssa ensimmäisessä vaiheessa ainoa rahoittaja.

Vuoden aikana suunniteltiin valtakunnallisen siemenrahaston perustamista. Sitra selvitti uuden rahaston tarpeellisuutta, omistusrakennetta ja toimintatapoja yhteistyössä Suomen Teollisuussijoituksen ja kauppa- ja teollisuusministeriön kanssa. Päätös hankkeen mahdollisesta toteuttamisesta siirtyi vuodelle 2001.

Sitran pääomasijoitustoiminta hoidetaan kolmessa tiimissä, jotka ovat teknologiatiimi, Life Sciences -tiimi ja aluetiimi. Kukin tiimi huolehtii itsenäisesti kohdeyritysten hakemisesta (deal flow) ja niiden kehittämisestä aina irtautumiseen (exit) saakka.

Sijoituspäätökset tekevät kuitenkin Sitran hallitus ja yliasiamies. Tiimit saavat tukea yritysrahoituksen yhteisiltä funktioilta juridiikan ja

yritysseurannan alueilla. Tiimit huolehtivat myös jäljempänä käsiteltävien rahastosijoitusten hallinnoimisesta.

Vuoden 2000 merkittävimpiin tapahtumiin kuului kahden kohdeyrityksen, BioTie Therapies Oyj:n ja Okmetic Oyj:n listautuminen Helsingin pörssiin. Kertomusvuonna irtauduttiin kokonaan tai osittain 20 yrityksestä, ja niistä saadut tuotot olivat 70 miljoonaa markkaa.

Vuoden lopussa Sitran salkussa oli yhteensä 114 yritystä. Niihin tehtyjen sijoitusten määrä oli yhteensä 478 miljoonaa markkaa. Vastaavat luvut vuotta aiemmin olivat 99 yritystä ja sijoitukset 421 miljoonaa markkaa.

Rahastosijoitukset

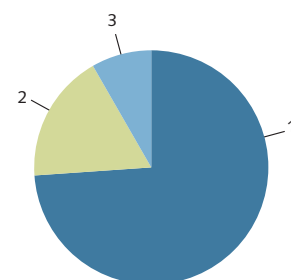
Sitran rahastosijoitukset voidaan jakaa useaan eri ryhmään, joiden tavoitteet ovat hyvin erilaiset. Tärkeimmän ryhmän muodostavat sijoitukset kotimaisiin ja ulkomaisiin rahastoihin, joiden kanssa pyritään aktiiviseen yhteistyöhön. Sijoituskohteiksi valitaan rahastoja, joiden maantieteellinen toiminta-alue, toimialafokus ja sijoitusstrategia tarjoavat mahdollisuuden yhteistyöhön. Tyypillisiä esimerkkejä näistä ovat Sitran aloitteesta syntyneet kotimaiset toimialarahastot sekä yhteensä viisi kansainvälistä rahastoa, joihin toimintavuonna tehtyjen sijoitussitoumusten tärkeimpänä kriteerinä oli aktiivinen yhteistyö ja Sitran varsinaisen toiminnan tukeminen.

Suomessa toimii kattava alueellisten pääomarahastojen verkko. Sitran tehtäväksi annettiin kolme vuotta sitten organisoida uudelleen näiden rahastojen hallinnointi.

Prosessi on edennyt suunnitelmien mukaan. Sitra on vuoden 2000 aikana aloittanut näiden yhteensä kuuden hallinnointiyhtiön yksityistämisen. Sitra on siirtymävaiheessa vielä viiden yhtiön enemmistöosakkaana, mutta yhtiöt ovat jo siirtyneet selvästi yrittäjävetoisiksi. Sitra luopuu enemmistöstä alueellisten rahastojen hallinnointiyhtiöissä seuraavien kahden vuoden aikana.

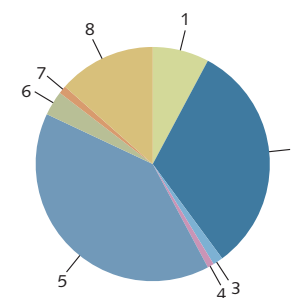
Sitra pitää tärkeänä lähialueidensa rahoitusjärjestelmän kehittämistä. Osana tätä toimintaa Sitra on sijoittajana useassa Baltian maissa ja Venäjällä toimivassa rahastossa ja osallistuu myös eräiden rahastojen hallinnointiin tytäryhtiönsä Sitra Management Oy:n kautta. Vuoden aikana

Sitran rahanlähteet 2000

	Mmk	%
1. Sijoitustoiminnan nettotuotot	1 000,4	73,9
2. Tuotot rahastosijoituksista	241,3	17,8
3. Tuotot kohdeyrityksistä	112,1	8,3
Yhteensä	1 353,8	100,0

Sitran rahoituspäätökset 2000

	Mmk	%
1. Kasvuyritykset	46,9	7,8
2. Siemenrahoitus	192,2	32,1
3. Teknologian kaupallistaminen	8,4	1,4
4. Muu rahoitus	5,1	0,9
5. Rahastosijoitus (kotimaiset 8,0 % ulkomaiset 31,8 %)	238,5	39,8
6. Tutkimukset	20,6	3,4
7. Koulutus	6,4	1,1
8. Innovatiivinen toiminta	81,1	13,5
Yhteensä	599,2	100,0

tehtiin sijoitussitoumus yhteen Baltian alueella sijoittavaan rahastoon.

Vuonna 2000 uusia sijoitussitoumuksia tehtiin 159 miljoonan markan arvosta yhteensä 7 rahastoon. Sijoitussitoumusten koko määrä on 551 miljoonaa markkaa. Vuoden aikana rahastoista saatiin pääomapalautuksia 41 miljoonaa markkaa ja tuotteita 241 miljoonaa markkaa.

Teknologian kaupallistaminen

Sitran rooli suomalaisen innovaatiojärjestelmän kehitystyössä on omalta osaltaan kehittää maahan kilpailukykyinen teknologian kaupallistamisjärjestelmä. Se tapahtuu osittain kehittämällä pääomasijoitustoimintaa vastaamaan aivan alkavien yritysten erityistarpeisiin. Toinen keskeinen alue on teknologiainnovaatioiden suojaaminen ja lisensointi.

Tärkeitä toimijoita teknologian kaupallistamisessa ovat innovaatioiden tekijöiden lisäksi heidän työnantajansa eli yliopistot ja tutkimuslaitokset sekä teknologioiden kaupallistamiseen erikoistuneet yritykset. Sitra on rahoittanut runsaan vuoden ajan yliopistojen teknologian kaupallistamisvalmiuksien parantamiseen tähtäävää ohjelmaa. Sitran kannalta tärkeemmän toimintakentän muodostavat kuitenkin teknologian kaupallistamisyhtiöt, jotka toimivat merkittävimmillä yliopisto- ja korkeakoulu-paikkakunnilla. Sitra on merkittävänä osakkaana 13 yhtiössä ja on erikseen rahoittanut kahden vuoden ajan ohjelmaa, jonka tavoitteena on toiminnan olennainen aktivointi.

Ongelmana suomalaisessa teknologian kaupallistamisessa ovat markkinoiden pienuus ja toiminnan hajanaisuus. Innovaatioiden hakemisessa ja alkuvaiheen käsittelyssä on tärkeää saavuttaa laaja maantieteellinen kattavuus, mutta usein kansainvälisille markkinoille suunnattavassa lisensointitoiminnassa tarvitaan vahvempia voimavaroja. Tällä alueella saavutettiin toimintavuonna merkittävä parannus, kun pääkaupunkiseudulla toimivat Helsinki University Licensing Oy ja Finntech Finnish Technology Oy päättivät fuusioitua Licentia Oy -nimiseksi yhtiöksi. Uuden yhtiön toiminta käynnistyi vuoden 2001 alussa.

Sitran tavoitteena on jatkaa suomalaisen innovaatiojärjestelmän kehittämistä yhteistyössä

muiden toimijoiden kanssa. Aiemmin mainittujen tahojen lisäksi keskeinen yhteistyökumppani on Keksintösäätiö.

Yksityishenkilöiden pääomasijoittaminen ja pre-seed-toiminta

Sitra on vuodesta 1996 lähtien hoitanut ns. matching-palvelua, jonka tarkoituksena on tarjota markkinapaikka sijoitushaluisille yksityishenkilöille ja sijoittajia hakeville yrityksille. Vuoden lopussa sijoitusrekisterissä oli 153 henkilöä ja yritysrekisterissä 46 yritystä. Palvelun avulla on vuosien kuluessa saatu aikaan 35 sijoitusta. Toiminta on osoittanut tarpeellisuutensa. Vuoden 2000 jälkipuolella valmisteltiin matching-palvelun seuraavaa vaihetta, joka merkitsee toiminnan selvää syventämistä.

Pelkän markkinapaikan tarjoamisesta siirrytään toimeksiantopohjaiseen toimintamalliin. Uusi toiminta käynnistyy vuonna 2001.

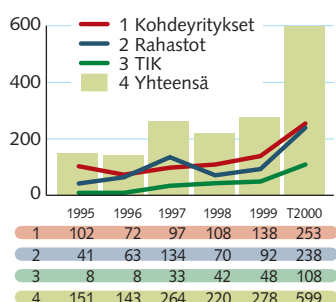
Sitran strategiana yritysrahoituksessa on keskittyä alueille, joilla markkinat eivät toimi ja toiminnan vaikuttavuus on suurin. Yhtenä osoituksena tästä on pääomasijoitustoiminnan painopisteen siirtäminen yhä aikaisemmassa vaiheessa oleviin yritysalkuihin. Siemenrahoitus on edelleen keskeinen toiminta-alue myös lähivuosina, mutta rahoituksen ja riskinoton tarvetta on vielä sitäkin varhaisemmassa vaiheessa.

Sitra ja Tekes ovat kertomusvuonna valmisteelleet pre-seed-rahoitusmallia, jossa rahoitetaan ja ohjataan yritystoiminnan aloittamiselle välttämättömän liiketoimintasuunnitelman laatimista ammattitaitoisesti. Uuden mallin mukainen toiminta on tarkoitus käynnistää vuoden 2001 alkupuolella.

Sitra Management Oy

Vuonna 1999 toimintansa aloittaneen Sitra Management Oy:n tehtävänä on toimia aktiivisesti pääomarahastojen hallinnoinnissa. Yhtiöön on siirretty Sitran omistuksia rahastojen hallintoyhtiöissä. Sitra Management Oy on vähemmistöomistajana yhteensä 6 hallintoyhtiössä. Yhtiö on kokonaan Sitran omistuksessa ja toimitusjohtajan lisäksi yhtiön palveluksessa on yksi päätoiminen työntekijä. Yhtiön tilikauden voitto vuonna 2000 oli 1 miljoonaa markkaa ja sen taseen loppusumma 24 miljoonaa markkaa.

Sitran rahoituspäätökset 1995–2000

HALLINTO

Sitra on Suomen eduskunnan alainen julkisoikeudellinen rahasto. Eduskunnan nimittämä Suomen Pankin pankkivaltuusto muodostaa Sitran hallintoneuvoston. Kertomusvuoden aikana hallintoneuvosto kokoontui 5 kertaa ja jäseninä toimivat kansanedustajat Ilkka Kanerva (puheenjohtaja), Virpa Puisto (varapuheenjohtaja), Olavi Ala-Nissilä, Anneli Jäätteenmäki, Antero Kekkonen, Mauri Pekkarinen, Martti Tiuri, Kari Uotila ja Ben Zyskowicz. Sihteerinä toimi varatuomari Anton Mäkelä.

Sitran hallitus kokoontui kertomusvuonna 10 kertaa ja sen jäseninä toimivat valtiosihteeri Raimo Sailas (puheenjohtaja), kansliapäällikkö Erkki Virtanen (varapuheenjohtaja), ylijohtaja Markku Linna, pankinjohtaja Esko Ollila, osastopäällikkö Hannele Pohjola sekä Sitran yliasiamies Aatto Prihti. Johdon assistentti Kirsti Uotila toimi hallituksen sihteerinä. Hallintoneuvosto valitsi kokouksessaan 1.12.2000 hallituksen entisessä kokoonpanossaan seuraavaksi kaksivuotiskaudeksi 2001–2002. Hallituksen puheenjohtajana jatkaa valtiosihteeri Raimo Sailas ja varapuheenjohtajana kansliapäällikkö Erkki Virtanen.

Eduskunnan valitsemina Sitran tilintarkastajina toimivat 11.2.2000 saakka kansanedustaja Johannes Leppänen puheenjohtajana (varajäsen kansanedustaja Paula Lehtomäki), kansanedustajat Matti Saarinen (Ulla Juurola) ja Ville Itälä (Juha Karpio) sekä JHTT, HTM Iivo Polvi (KHT Arto Kuusiola) ja professori, KHT Reino Majala (KHT Kari Manner). Tilintarkastajien sihteerinä toimi professori, KHT Kalervo Virtanen. Eduskunnassa 11.2.2000 suoritettua Suomen Pankin tilintarkastajien vaalien jälkeenkin kokoonpano pysyi ennallaan. Ville Itälän tultua nimitetyksi sisäasiainministeriksi tuli hänen varajäsenensä, kansanedustaja Juha Karpio tilintarkastajaksi ja Karpion varajäseneksi kansanedustaja Kalervo Kummola.

KHT-yhteisö SVH Pricewaterhouse Coopers Oy päävastuullisena KHT Juha Wahlroos vastasi hallintoneuvoston valitsemana Sitran sisäisestä ja rahoituskohteiden tarkastuksesta.

Sitra muutti kertomusvuoden lopussa Helsingin Ruoholahteen uuteen 16-kerroksiseen toimitaloon osoitteeseen Itämerentori 2.

Sitran henkilöstön vahvuus oli kertomusvuoden päättyessä yhteensä 84 henkilöä.

Yliasiamies
Aatto Prihti

PERUSPÄÄOMA

Sitran peruspääoman nimellisarvo on 1,0 miljardia markkaa. Peruspääomasijoitusten markkina-arvo oli kertomusvuoden lopussa 6,3 miljardia markkaa. Kotimaiset ja kansainväliset osake- ja korkosijoitukset muodostavat valtaosan peruspääomasijoituksista. Pieni osa sijoituksista on kiinteistöissä ja pääomarahastoissa.

Sitran sijoituspolitiikan mukaisesti osake- ja

korkosijoitusten hoito on annettu ulkopuolisille omaisuudenhoidajille. Sampo-Leonia Omaisuudenhoito Oy, Alfred Berg Omaisuudenhoito Oy, Lombard Odier & Cie ja Morgan Stanley & Co. Int. Ltd. toimivat omaisuudenhoitajina edellisen vuoden tapaan. Vuoden lopussa solmittiin sopimus uudesta omaisuudenhoitomandaatista JP Morgan Fleming Asset Managementin kanssa.

Johdon assistentti
Kirsti Uotila

ESITYS YLIJÄÄMÄN KÄYTÖSTÄ

Hallitus esittää, että tilikauden ylijäämästä, joka on yhteensä 1 186 578 972,85 markkaa, 400 000 000,00 markkaa siirretään peruspää-

oman lisäykseksi ja loput 786 578 972,85 markkaa siirretään edellisten tilikausien ylijäämän lisäykseksi.

TULOSLASKELMA

(1 000 FIM/EUR)

		1.1.–31.12.2000		1.1.–31.12.1999	
		FIM	€	FIM	€
VARSINAINEN TOIMINTA					
Yrityusrahoitus					
Tuotot					
Myyntivoitot		33 592	5 650	35 956	6 047
Tuotot rahastosijoituksista		240 535	40 455	107 599	18 097
Muut tuotot rahoituskohteista		79 301	13 337	16 573	2 787
	1)	353 428	59 442	160 128	26 932
Kulut					
Kulut rahoituskohteista	2)	-93 544	-15 733	-95 059	-15 988
Muut kulut	3)	-4 038	-679	-2 344	-394
Osuus yhteiskuluista		-14 897	-2 505	-11 878	-1 998
		-112 478	-18 918	-109 281	-18 380
		240 949	40 525	50 848	8 552
Tutkimus, innovatiiviset hankkeet ja koulutus					
Tuotot					
Tuotot rahoituskohteista	4)	188	32	128	22
Määräraha valtion talousarviosta		0	0	10 000	1 682
		188	32	10 128	1 703
Kulut					
Kulut rahoituskohteista	5)	-30 120	-5 066	-21 083	-3 546
Muut kulut	6)	-762	-128	-387	-65
Osuus yhteiskuluista		-6 205	-1 044	-2 622	-441
		-37 088	-6 238	-24 092	-4 052
		-36 900	-6 206	-13 964	-2 349
Hallinto					
Kulut					
Henkilöstökulut	7)	-29 240	-4 918	-22 085	-3 715
Poistot	8)	-3 831	-644	-1 884	-317
Muut kulut		-5 883	-989	-4 031	-678
Siirrot toiminnoille		21 102	3 549	14 501	2 439
		-17 851	-3 002	-13 500	-2 271
Tuotto-/Kulujäämä		186 198	31 316	23 384	3 933
SIJOITUSTOIMINTA					
Sijoitustoiminnan tuotot	9)	1 478 826	248 721	641 375	107 871
Sijoitustoiminnan kulut	10)	-478 445	-80 469	-69 489	-11 687
		1 000 381	168 252	571 885	96 184
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ		1 186 579	199 568	595 270	100 117

TASE

(1 000 FIM/EUR)

		31.12.2000		31.12.1999	
		FIM	€	FIM	€
VASTAAVAA					
Pysyvät vastaavat					
Aineelliset hyödykkeet					
Koneet ja kalusto		5 875	988	2 646	445
Osakkeet ja osuudet		85 705	14 415	16 362	2 752
Muut sijoitukset		1 099	185	1 565	263
11)		92 679	15 587	20 573	3 460
Sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet		801 329	134 774	656 511	110 417
Pääomalainat		59 023	9 927	62 651	10 537
Muut lainat		63 783	10 727	52 732	8 869
Muut sijoitukset		0	0	294	49
12)		924 135	155 428	772 188	129 873
Peruspääomasijoitukset					
Joukkovelkakirjalainat		823 676	138 532	643 177	108 175
Osakkeet ja osuudet		1 565 658	263 325	1 106 483	186 097
Rahasto-osuudet		149 310	25 112	78 564	13 214
Kiinteistösijoitukset		155 546	26 161	120 862	20 328
Muut sijoitukset		533 830	89 784	195 842	32 938
13)		3 228 019	542 914	2 144 928	360 751
		4 244 832	713 930	2 937 689	494 084
Vaihtuvat vastaavat					
Saamiset					
Siirtosaamiset		56 069	9 430	31 118	5 234
14)					
Rahat ja pankkisaamiset		18 140	3 051	43 411	7 301
		74 209	12 481	74 529	12 535
VASTAAVAA YHTEENSÄ		4 319 041	726 411	3 012 217	506 619
VASTATTAVAA					
Oma pääoma					
Peruspääoma		1 000 000	168 188	800 000	134 550
Edellisten tilikausien ylijäämä		1 611 782	271 082	1 216 512	204 603
Tilikauden ylijäämä		1 186 579	199 568	595 270	100 117
		3 798 361	638 838	2 611 782	439 270
Tilinpäätössierrojen kertymä					
Varaukset rahoitustoiminnasta		167 635	28 194	143 097	24 067
Vieras pääoma					
Lyhytaikainen					
Saadut ennakkomaksut		0	0	451	76
Siirtovelat		115 165	19 369	59 655	10 033
Velat rahoitustoiminnasta		237 880	40 009	197 233	33 172
15)					
		353 045	59 378	257 339	43 281
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		4 319 041	726 411	3 012 217	506 619

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on muutettu Suomen markkoiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Peruspääomasijoituksiin kuuluvat osakkeet, osuudet ja joukko-velkakirjalainat on arvostettu alimman arvon periaatteella joko alku-peräiseen hankintamenoon tai sitä alempaan käypään arvoon.

Kohdeyrityksiin ja rahastoihin tehtyjen pääomasijoitusten tasearvona on alkuperäinen hankintameno tai tätä alhaisempi sisäisen arvonnäärityksen arvo. Sisäinen arvonnääritys tehdään suorien kohdeyrityssijoitusten osalta kaksi kertaa vuodessa, ja vuoden lopulla tehtävän arvonnäärityksen perusteella tehdään tarvittavat arvostuksen muutokset tilinpäätökseen. Rahastosijoitusten arvioinnissa käytetään samoja periaatteita soveltuvin osin. Niiden arvostuksen pohjana on rahastojen ilmoittama oman salkkunsu arvostus.

Kirjanpito noudattaa kirjanpitolain periaatteita seuraavin poikkeuksin:

- Yritysrahoituksen aikaisen vaiheen sijoituksiin (siemenrahoitus) tehdään varovaisuuden periaatteen mukainen kirjanpidon riskivaraus (varaus rahoitustoiminnasta).
- Teknologian kaupallistamisen sekä tutkimuksen, innovatiivisten hankkeiden ja koulutuksen menot kirjataan kuluksi, samoin näihin liittyvät lainat, joiden takaisinmaksu on ehdollinen.
- Rahoituspäätöksiin liittyvät palautukset (tulot) kirjataan vasta, kun maksu on saatu.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT (1 000 MARKKAA)

Liitetiedoissa annetaan lisätietona selvitys tuloslaskelman erien sisällöstä. Liitetietojen yhteydessä esitetty numero viittaa tuloslaskelmaan.

YRITYSRAHOITUS

1 Tuotot rahoituskohteista	2000	1999
siemenrahoitus	8 486	736
kasvuyritysten rahoitus	103 282	49 836
rahastosijoitukset	241 317	109 422
teknologian kaupallistaminen	342	134
	353 428	160 128

Siemenrahoitus		
pääomanpalautukset	595	274
korot	1 929	143
myyntivoitot	5 501	295
osingot	0	24
muut tuotot	462	0
	8 486	736

Kasvuyritysten rahoitus		
pääomanpalautukset	310	180
korot	1 610	1 590
myyntivoitot	27 854	34 890
osingot	73 478	13 104
muut tuotot	30	72
	103 282	49 836

Rahastosijoitukset		
voitto-osuudet	240 535	107 599
pääomanpalautukset	0	851
korot	34	0
myyntivoitot	238	771
osingot	511	200
muut tuotot	0	1
	241 317	109 422

Teknologian kaupallistaminen		
pääomanpalautukset	29	32
korot	0	46
osingot	313	8
muut tuotot	0	49
	342	134

2 Kulut rahoituskohteista	2000	1999
siemenrahoitus	73 544	77 194
kasvuyritysten rahoitus	11 890	14 235
rahastosijoitukset	2 746	273
teknologian kaupallistaminen	5 363	3 357
	93 544	95 059

Siemenrahoitus		
kulut rahoituskohteista	1 757	3 779
arvonlennus	47 248	23 531
riskivarausten muutos	24 538	49 884
	73 544	77 194

Kasvuyritysten rahoitus		
kulut rahoituskohteista	2 938	1 977
arvonlennus	8 952	12 257
	11 890	14 235

Rahastosijoitukset		
kulut rahoituskohteista	-788	721
arvonlennus	3 534	-447
	2 746	273

Teknologian kaupallistaminen		
kulut rahoituskohteista	4 303	2 904
arvonlennus	1 060	453
	5 363	3 357

3 Muut kulut	2000	1999
siemenrahoitus	116	99
kasvuyritysten rahoitus	3 028	1 569
rahastosijoitukset	414	369
teknologian kaupallistaminen	480	307
	4 038	2 344

TUTKIMUS, INNOVATIIVISET HANKKEET JA KOULUTUS

4 Tuotot rahoituskohteista	2000	1999
tutkimukset	188	127
innovatiiviset hankkeet	0	1
	188	128

5 Kulut rahoituskohteista		
tutkimukset	14 163	9 993
innovatiiviset hankkeet	11 002	6 579
koulutus	4 955	4 511
	30 120	21 083

6 Muut kulut		
tutkimukset	521	387
koulutus	241	0
	762	387

Tilikauden aikana rahoitettiin yhteensä 30 innovatiivista hanketta ja tutkimushanketta. Esimerkkeinä näistä mainitaan seuraavat:

Tutkimushankkeet

Innovaatiojärjestelmän tutkimusohjelma
Suomalainen tietoyhteiskuntamalli
Monikulttuurisuus elinkeinoelämän kannalta
Uuden talouden haasteet
Eurooppa 2020 – Euroopan tulevaisuutta koskeva yhteiseurooppalainen tutkimusohjelma

EU:n taloudellinen integraatio ja sosiaalinen ulottuvuus
Globalisaatio, kritiikki ja kansalaisliikkeet
Innovatiiviset hankkeet
Taitoteknologia-pilotit
laukut ja nahkatuotteet
soitinrakennus
julkityösuojelu
Oppivat seutukunnat – paikalliset tietoyhteiskuntapilotit
Itä-Suomi osaa – Innovaatiokeskus
Esteetön maailma
eHealth-toimialan kehittäminen
Koulutushankkeet
Suomi 2015 – päättäjien koulutusohjelma
Talouspolitiikka 2000+ -ohjelma
Talouspolitiikan foorumi ja paneeli

HALLINTO

7 Henkilöstökulut	2000	1999
Henkilöstökulut		
palkat	19 989	14 614
eläkekulut	4 153	2 961
muut henkilösivukulut	5 097	4 510
	29 240	22 085

Henkilökunnan lukumäärä tilikauden päättyessä		
yritysrahoitus	24	22
tutkimukset	13	11
hallinto	28	24
	65	57

Hallinnon henkilökunnasta yksi oli äitiyslomalla ja yksi sairauslomalla sekä yritysrahoituksen henkilökunnasta yksi oli äitiyslomalla. Sitrassa toimivan projektihenkilökunnan määrä oli 19 (vuonna 1999 16). Projektihenkilökunnasta yksi oli äitiyslomalla ja yksi vuorotteluvapaalla. Näiden palkka- ym. henkilösivukulut 7,2 miljoonaa markkaa sisältyvät rahoituskohteiden kuluihin.

8 Poistot	2000	1999
Suunnitelman mukaiset poistot		
koneet ja kalusto	3 140	1 225
muut pitkävaikutteiset menot	324	292
toimitilojen perusparannukset	367	367
	3 831	1 884

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen käyttöiän mukaisina tasapoistoina alkupe- räisestä hankintahinnasta.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat	
muut pitkävaikutteiset menot	5 vuotta
toimitilojen perusparannukset	10 vuotta
koneet ja kalusto	5 vuotta
atk-laitteet, jotka hankittu 1.1.1999 jälkeen	3 vuotta

Sijoitusomaisuuden poistot 1,3 miljoonaa markkaa on laskettu käyttöomaisuushyödykkeiden poistoja vastaavalla tavalla ja sisällytetty sijoitustoiminnan kuluihin.

SIOJITUSTOIMINTA

9 Sijoitustoiminnan tuotot	2000	1999
myyntivoitot	1 323 858	543 662
korkotuotot	68 374	43 890
kurssivoitot	7 379	7 401
valuuttakurssivoitot	26 311	5 734
osinkotuotot	49 644	36 603
vuokratuotot	3 260	4 085
	1 478 826	641 375

10 Sijoitustoiminnan kulut	2000	1999
arvonlennukset	425 487	55 432
palautuneet arvonlennukset	-8 735	-26 008
myyntitappiot	31 677	11 789
kurssitappiot	8 844	10 147
valuuttakurssitappiot	10 807	878
omaisuudenhoitopalkkiot	5 834	9 175
kiinteistökulut	3 741	1 219
kiint.yhtiöosakk. pal.arvonl./arvonl.	-357	6 571
muut kulut	1 147	285
	478 445	69 489

Arvonlennukset on tehty hankintaerittäin. Sekä kotimaisissa että ulkomaisissa osakkeissa on käytetty viimeistä kaupankäyntikurssia. Joukkovelkakirjalainojen arvostuksessa on käytetty HEX:in ilmoit- tamaa kurssia.

TASEEN LIITETIEDOT (1 000 MARKKAA)

Liitetiedoissa annetaan lisätietona selvitys taseen erien sisällöstä. Liitetietojen yhteydessä esitetty numero viittaa taseeseen.

11 Aineelliset hyödykkeet

Tilikauden aikana on tehty käyttöomaisuushankintoja 92,3 mil- joonalla markalla (vuonna 1999 1,9 miljoonalla).

	Hankinta- meno	Kert.suunn. muk. poistot	Kirjanpito- arvo
	31.12.2000	31.12.2000	31.12.2000
koneet ja kalusto	11 565	5 900	5 665
muut pitkävaikutteiset menot	1 771	1 110	661
toimitilojen perusparannukset	3 668	3 230	438
muut aineelliset hyödykkeet	210	0	210
	17 214	10 240	6 974

	2000	1999
osakkeet ja osuudet		
toimitilaosakkeet	85 650	16 307
muut osakkeet	55	55
	85 705	16 362

12 Sijoitukset	2000	muutos	1999
siemenrahoitus	167 635	24 538	143 097
kasvuyritysten rahoitus	167 478	11 605	155 873
rahastosijoitukset	568 868	116 278	452 590
teknologian kaupallistaminen	19 335	-50	19 385
muut sijoitukset	819	-130	949
muut lyhytaikaiset sijoitukset	0	-294	294
	924 135	151 947	772 188

Siemenrahoitus, 59 yritystä

Abmin Technologies Oy	Galilaeus Oy
Add2Phone Oy	GWM-Systems Oy
Aislo Oy	Haico Oy
Arbonaut Oy	Heptagon Oy
Artscan Oy	Hi-Col Oy
Bevesys Oy	HMM Software Oy
Bio-Nobile Oy	Hormos Medical Oy Ltd
BioTie Therapies Oyj	Ipsat Therapies Oy
Camelina Oy	IST International Security
Contral Pharma Ltd Oy	Technology Oy
Delfin Technologies Oy	IWS International Oy
Elcard Oy	Juvantia Pharma Oy Ltd
Enterpex Software Ltd	Kultaturve Oy
Finnish Immunotechnology Oy Ltd	Kuopion Laboratorio
Fluilogic Systems Oy	Automaatio Systeme Oy
Food Automation Finland Oy	Lamicon Oy Ltd
Fruit Wash Oy	LifeChart.com

Medixine Oy	Prowellness Oy
Meteori Books Oy	Quantronics Oy
Mevire Oy	R 5 Vision Oy
Nanobac Oy	Smartner Information Systems Oy
Nanoway Oy	Smilehouse Oy
Neoforest Oy	Spectrum Medical Sciences Ltd
Neomed Oy	Taika Technologies Oy
Novasso Oy	Unicrop Oy
Optonex Oy	Uniqmed Oy
Osfix International Oy	Voxlab Oy
Panphonics Oy	Welfare Communications Oy
Payway Oy	Winrock Technology Oy Ltd
Polymer Corex Kuopio Oy Ltd	
Primco Oy	
Privanet Capital Oy	

Sijoitukset	31.12.2000	muutos	31.12.1999
osakkeet ja osuudet	177 834	57 418	120 416
pääomallinat	49 896	-16 784	66 680
muut lainat	16 901	3 552	13 349
arvonlennukset	-76 997	-19 649	-57 348
	167 635	24 538	143 097

Uusia siemenvaiheen yrityksiä on tilikauden aikana tullut 19. Näihin on sijoitettu yhteensä 57,8 miljoonaa markkaa. Tilikauden aikana on poistunut 18 siemenvaiheen yritystä. Näistä viisi on myyty, yksi on asetettu konkurssiin (alkuperäinen sijoitus 12,1 miljoonaa markkaa) ja kaksitoista yritystä on siirretty kasvuyrityksiin.

Kasvuyrityksien rahoitus, 55 yritystä

Alcap Oy	Mechanical Assembly and Consulting MAC Oy
Aplac Solutions Oy	Medikro Oy
Aplicom Oy	Mega Elektronikka Oy
Audit Oy	Megatrex Oy
B-Band Oy	Moduleo Oy
Biogenuine Oy	Mytek Oy
BPM Group Oy	Neorem Magnets Oy
Contral Clinics Oy	Newtest Oy
DBC Holding Oy	Okmetic Oy
DBC International Ltd Oy	Optatech Oy
DeskArtes Oy	Pharming Health Care Products B.V.
DIARC-Technology Oy	Porin Teollisuusautomaatio Oy
Diomed Inc.	QPR Software Oy
FibroGen Inc.	Rados Technology Oy
Finmet Oy	Setec Oy
Finland Travel Marketing Oy	Shanghai Finmet Medical Instruments Company Ltd
Finnsonic Oy	Syncron Tech Oy
Fluid-Bag Oy Ab	Sysline Oy
FoodFiles Oy Ltd	Tapvei Oy
Hidex Oy	Tassu-Taimisuoja Oy
Innomedica Oy	Tecnomen System Solution Oy
Innotrac Diagnostics Oy	Toolmakers Lahti Oy
Ion Blast Oy	TR-Tech. Int. Oy
Kibron Oy	Vista Communication Instruments Oy
Kielikone Oy	VLSI Solution Oy
Kivia Oy	
KSV Instruments Oy Ltd	
Labmaster Oy	
Mail Systems Oy	
MAP Medical Technologies Oy	

Sijoitukset	31.12.2000	muutos	31.12.1999
osakkeet ja osuudet	174 696	2 870	171 826
pääomallinat	34 858	5 935	28 923
muut lainat	23 870	2 951	20 919
arvonlennukset	-65 946	-151	-65 795
	167 478	11 605	155 873

Tilikauden aikana on tullut viisi uutta kasvuyritystä. Lisäksi kaksitoista yritystä on siirretty siemenvaiheesta kasvuvaiheeseen. Kolme kasvuyritystä on tilikauden aikana poistunut. Näistä kaksi on myyty ja yksi asetettu konkurssiin (alkuperäinen sijoitus 0,9 miljoonaa markkaa).

Rahastosijoitukset	31.12.2000	muutos	31.12.1999
kansainväliset rahastot ja hallintoyhtiöt	306 704	140 394	166 310
alueelliset rahastot ja hallintoyhtiöt	83 130	7 532	75 598
muut kotimaiset rahastot ja hallintoyhtiöt	179 035	-31 647	210 682
	568 868	116 278	452 590

Kansainväliset rahastot ja hallintoyhtiöt

Rahastot	Hallintoyhtiöt
Advanced European Technologies N.V.	Merlin Biosciences Fund L.P.
Associated Venture Investors III L.P.	Norum (Cyprus) Ltd
Atlas Venture Fund III L.P.	Strategic European Technologies N.V.
Baltic Investment Fund I L.P.	Technologieholding Central and Eastern European Fund N.V.
Baltic Investment Fund II L.P.	The Russian Technology Fund L.P.
Baltic Investment Fund III L.P.	Trident Capital Fund-V, L.P.
Baring Capricorn Ventures L.P.	
Boston Millenia Partners L.P.	
Crescendo III L.P.	
Diamondhead Ventures L.P.	
Edison Venture Fund IV	
European Renaissance Capital L.P.	
Euroventures Nordica II B.V.	
First European Fund Investments L.P.	
Global Private Equity II L.P.	
Hambros Advanced Technology Trust II L.P.	
Hambros Advanced Technology Trust III L.P.	
HealthCap 1999 KB	
InnKap 2 Partners KB	

Hallintoyhtiöt

Baltic Investment Fund Management Ltd
Baltic Venture Advisers Oy Ab
Dolphin Associates Ltd
EQM Proventure Oy
European Fund Investments Carried Interest Trust
Oy Nordic Russian Management Company Ltd *)
Nordic Venture Partners Ltd
Norum (Cyprus) Limited
RTF Management Ltd

*) omistus Sitra Management Oy:n kautta

Tilikauden aikana on tehty viisi uutta kansainvälistä rahastosijoitusta. Lisäksi yksi hallintoyhtiösijoitus on poistunut. Näihin 25 rahastoon ja kahdeksaan hallintoyhtiöön on sijoitettu

	31.12.2000	muutos	31.12.1999
osakkeet ja osuudet	294 111	132 539	161 572
pääomallinat	0	0	0
muut lainat	19 766	11 388	8 378
arvonlennukset	-7 173	-3 534	-3 639
	306 704	140 394	166 310

Alueelliset rahastot ja hallintoyhtiöt

Rahastot	Hallintoyhtiöt
Aboa Venture Ky I	Aboa Venture Management Oy
Ganal Venture Ky	Innofinance Oy
Indekon Oy	Nordia Management Oy
Innoventure Oy	Sentio Invest Oy
Karinvest Oy	Teknia Invest Oy
Lapin Rahasto I Ky	Teknoventure Management Oy
Matkailunkehitys Nordia Oy	
Midinvest Oy	
Pikespo Invest Oy	
Savon Teknia Oy	
Seedcap Ky	
Spinno-seed Oy	
Teknoventure Oy	
Vakka-Suomen Pääomarahasto Ky	

Tilikauden aikana on tehty kaksi uutta alueellista rahastosijoitusta. Näihin 14 alueelliseen rahastoon ja kuuteen hallintoyhtiöön on sijoitettu

	31.12.2000	muutos	31.12.1999
osakkeet ja osuudet	83 130	7 532	75 598
pääomalinat	0	0	0
muut lainat	0	0	0
arvonlennukset	0	0	0
	83 130	7 532	75 598

Muut kotimaiset rahastot ja hallintoyhtiöt

Rahastot	Hallintoyhtiöt
Bio Fund Ventures I Ky	Sitra Management Oy
Bio Fund Ventures II Ky	Bio Fund Management Oy *)
Eqvitec Teknologiarahasto I Ky	Eqvitec Partners Oy *)
Finnventure Rahasto II Ky	Sitra Fenno Management Oy *)
Finnventure Rahasto III Ky	
MB Equity Fund Ky	

*) omistus Sitra Management Oy:n kautta

Näihin kuuteen rahastoon ja yhteen hallintoyhtiöön on sijoitettu

	31.12.2000	muutos	31.12.1999
osakkeet ja osuudet	158 999	-31 647	190 646
pääomalinat	0	0	0
muut lainat	20 036	0	20 036
arvonlennukset	0	0	0
	179 035	-31 647	210 682

Teknologian kaupallistaminen

AboaTech Oy Ab
Culminatum Oy
Finn-Medi Tutkimus Oy
Finntech Finnish Technology Ltd
Helsingin Tiedepuisto Oy
Helsingin Yliopiston Holding Oy
Helsinki University Licensing Ltd
Innokarelia Oy
Innoli Oy
Intellect Partners L.P.
Oulutech Oy
Sitrans Oy Ltd
Tuotekehitys Oy Tamlink

Tilikauden aikana on tehty kaksi uutta sijoitusta teknologian kaupallistamisyhtiöihin. Näihin 13 kohteeseen on sijoitettu

	31.12.2000	muutos	31.12.1999
osakkeet ja osuudet	14 974	2 280	12 694
pääomalinat	5 024	0	5 024
muut lainat	850	-1 270	2 120
arvonlennukset	-1 513	-1 060	-453
	19 335	-50	19 385

Muut sijoitukset

EASDAQ European Association S.A.
Aktiiviportfolioista poistetut yritykset 11 kpl
Aktiiviportfolioista poistetuista yrityksistä yksi on asetettu konkurssiin ja kaksi on purettu selvitystilamenettelyn kautta.
Näihin 12 kohteeseen on sijoitettu

	31.12.2000	muutos	31.12.1999
osakkeet ja osuudet	12 250	-9 909	22 159
pääomalinat	6 455	-1 915	8 370
muut lainat	4 255	-2 924	7 179
arvonlennukset	-22 141	14 618	-36 759
	819	-130	949

13 Peruspääomasijoitukset

	2000	1999
Pitkäaikaiset sijoitukset		
joukkovelkakirjalainat	823 676	591 982
kotimaiset osakkeet	968 814	737 895
ulkomaiset osakkeet	596 844	368 588
rahasto-osuudet	149 310	78 564
kiinteistösijoitukset	155 546	120 862
Lyhytaikaiset sijoitukset		
joukkovelkakirjalainat	90 481	51 195
sijoitustodistukset	413 709	169 631
omaisuudenhoitotilit	28 889	23 588
muut lyhytaikaiset sijoitukset	750	2 623
	3 228 019	2 144 928

Sijoitusomaisuuteen kuuluvien julkisen kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden ja osuuksien aktivoitujen hankintamenojen ja markkina-arvon erotus:

markkina-arvo yhteensä	4 736 614	5 436 777
vastaava kirjanpitoarvo	1 584 251	1 133 913
erotus	3 152 363	4 302 864

14 Siirtosaamiset

Sijoitustoiminnan tuottoihin kirjatut siirtyvät korot ja avoimet kaupat tilikaudelta ovat 48,9 miljoonaa markkaa.

15 Velat rahoitustoiminnasta

Velat rahoitustoiminnasta muodostuvat rahoitus sopimuksista, joista sopimus on solmittu ja Sitran maksuvelvollisuus on syntynyt.

KULUKSI KIRJATUT LAINAT, JOIHIN LIITTYY TAKAISINSAANTIMAHDOLLISUUS 31.12.2000

Kuluksi kirjattuja lainoja, joihin liittyy takaisinsaantimahdollisuus, oli tilikauden lopussa yhteensä 11,1 miljoonaa markkaa (vuonna 1999 25,0 miljoonaa). Lainoista 1,3 miljoonaa (0,7) on sellaisia, joiden takaisinmaksuehto on toteutunut ja takaisinmaksu tapahtuu kiinteän aikataulun mukaan, ja 6,7 miljoonaa (15,5) lainoja, joiden takaisinmaksu määräytyy kiinteän aikataulun sijaan rojalitiperusteisesti. Lainoja, joiden takaisinmaksuehto ei ole toteutunut tai joiden takaisinmaksusta ei ole vielä tehty sopimusta, on yhteensä 3,1 miljoonaa markkaa (8,8).

KIRJAAMATTOMAT SITOUKSET 31.12.2000

	2000	1999
Rahoituspäätös tehty, mutta sopimus solmimatta		
siemenrahoitus	85 916	17 625
kasvuyritysten rahoitus	44 976	9 014
rahastosijoitukset	83 519	17 667
teknologian kaupallistaminen	1 879	1 350
tutkimukset	18 538	8 539
innovaatiiviset hankkeet	88 251	26 421
muut sijoitukset	0	676
	323 079	81 292

TAKAUKSET

Takaukset muiden puolesta ovat yhteensä 0,5 miljoonaa markkaa (vuonna 1999 0,5 miljoonaa).

Helsingissä 1. päivänä helmikuuta 2001

Raimo Sailas

Erkki Virtanen

Markku Linna

Esko Ollila

Hannele Pohjola

Aatto Prihti

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Eduskunnan valitsemina tilintarkastajina olemme suorittaneet Suomen itsenäisyyden juhlarahaston tilinpäätöksen ja kirjanpidon sekä hallinnon tarkastuksen tilivuodelta 2000 hyvän tilintarkastustavan mukaisesti.

KHT-yhteisö SVH Pricewaterhouse Coopers Oy on suorittanut rahaston sisäisen tarkastuksen ja rahoituskohteiden tarkastuksen. Olemme perehtyneet tarkastuksista laadittuihin kertomuksiin.

Tilinpäätös, joka osoittaa ylijäämää 1 186 578 972,85 markkaa, on laadittu voimassa olevien säännösten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot rahaston toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Esitämme tuloslaskelman ja taseen vahvistamista sekä vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille ja yliasiamiehelle tarkastamaltamme tilivuodelta. Puollamme tilivuoden ylijäämän käsitteilyä hallituksen toimintakertomuksessa esittämällä tavalla.

Helsingissä 14. päivänä helmikuuta 2001

Johannes Leppänen

Reino Majala

KHT

Iivo Polvi

JHTT, HTM

Matti Saarinen

./ Kalervo Virtanen

KHT

Sitra 2000

År 2000 var Jubileumsfondens för Finlands självständighet 33:e verksamhetsår.

För Sitras verksamhet betydde året både ett kraftigt ökat antal nya projekt och nya verksamhetsformer.

Enligt den under våren 2000 antagna strategin, som omfattar åren 2001–2003, skall Sitra vara en kreativ och flexibel organisation, en föregångare, vars målsättning är att skapa en bättre framtid för den vanliga finländska människan. Sitra har ambitionen att påverka den finländska samhällsutvecklingen så att Finland år 2010 är en av världens tre mest framgångsrika nationer.

Sitra genomför sitt uppdrag dels genom forskning, innovativ verksamhet och utbildning (TIK verksamhet), dels genom företagsfinansiering. TIK verksamheten syftar till att identifiera de förändringstryck som samhället står inför samt att skapa kunskapsbas och verksamhetsmodeller för utveckling av nationella framgångsstrategier. Företagsfinansieringens mål är att skapa och utveckla konkurrenskraftigt och lönsamt företa-

gande i Finland genom att erbjuda företagen finansiering och tjänster som främjar deras utveckling.

Sitras verksamhet, mätt med gjorda finansieringsbeslut, ökade till 599 miljoner mark år 2000, vilket var 116 % mer än året innan. På basis av avtal som hänförde sig till dessa finansieringsbeslut gjordes utbetalningar på 260 miljoner mark eller 12 % mer än året innan.

Av allt att döma, kommer Sitras verksamhet att fortsätta lika intensivt även under år 2001.

Sitras ekonomiska resurser har förstärkts betydligt under senare år. Både vinsterna från aktieförsäljningen i placeringsverksamheten och intäkterna från fondplaceringarna inom företagsfinansieringen bidrog mycket positivt till fondens ekonomiska resultat. Den starka ekonomin ger Sitra ännu bättre möjligheter att motsvara de förväntningar som riktas till dess verksamhet och genomföra de uppdrag som enligt lagen tillfaller fonden.

FORSKNING, INNOVATIVA PROJEKT OCH UTBILDNING

Sitras forskning, innovativa projekt och utbildningsprogram syftar till att identifiera och påpeka de förändringstryck samhället står inför, göra beslutsfattare och medborgare medvetna om dessa samt skapa och pröva nya verksamhetsmodeller för utvecklandet av nationella framgångsstrategier. Genom sina forskningsprojekt vill Sitra speciellt bygga broar mellan forskning och beslutsfattande samt stödja strategiska val. Inom den innovativa verksamheten prövas nya lösningar, och om de visar sig fungera, rekommenderas deras mera omfattande tillämpning för de aktuella ministerierna och för andra aktörer. Genom sina utbildningsprogram vill Sitra förbättra kunskaper och färdigheter samt utveckla nätverk för samhällets beslutsfattare i frågor som handlar om samhällets framtid.

Forskning

Under verksamhetsåret fortsatte det forskningsprogram med 10 delprojekt som skall vidareut-

veckla innovationssystemet. Projektets resultat kommer att redovisas i en bok som publiceras senare under år 2001. Forskningsprojekt som behandlat dels det mångkulturella samhället ur näringslivets synpunkt samt EU:s ekonomiska integration och sociala dimensioner blev klara mot slutet av år 2000. En sammanfattning av projektens resultat publiceras i bokform i början av år 2001.

Under året påbörjades olika projekt som siktar på att förstärka Sitras internationella kontakter inom forskningsområdet. Inom det sam-europeiska "Europa 2020"-projektet, som handlar om Europas framtid, samarbetar Sitra speciellt med finländska EU-forskare och forskarna inom think-tank-organisationen CEPS (Centre for European Policy Studies) i Bryssel. Informationssamhällsforskaren och professorn Manuel Castells, som har blivit världsberömd, arbetar tillsammans med finländska forskare med utvärdering av styrkorna och utmaningarna i den

finländska informationssamhällsmodellen. Även projekt som skall förutse internationella teknologier utvärderas i samarbete med internationella experter.

Som fortsättning till det tidigare genomförda, omfattande forskningsprogrammet "Globalisation, välfärd och sysselsättning" genomfördes en undersökning av medborgarorganisationernas kritik gentemot globalisationen. Under verksamhetsåret påbörjades forskningsprojektet "Den nya ekonomin" som syftar till en heltäckande definition av begreppet, analys av dess dynamik och identifiering av de utmaningar som detta innebär för Finland.

Utöver de ovannämnda genomfördes flera mindre forskningsprojekt, angående bl.a. förändringarna i det finländska corporate governance systemet, industriella kluster i S:t Petersburg, den regionala utvecklingen samt utslagningen bland ungdomarna.

Under verksamhetsåret fattades finansieringsbeslut angående forskningsprojekt för sammanlagt 20 miljoner mark.

Innovativa projekt

År 2000 var ett viktigt och expansivt år för den innovativa verksamheten. I och med den ökande ekonomiska tillväxten inom den nya ekonomin har nationella problem dykt upp både inom den regionala utvecklingen och genom risken av att allt fler människor blir utslagna.

Enligt den under våren antagna strategin har Sitra satsat på och startat försöksprojekt för att finna lösningar på dessa problem.

De positiva resultaten från Oppiva Ylä-Karjala (Inlärningspotentialen i nordöstra Karelen) projektet uppmuntrade Sitra att fatta beslutet att starta ett nytt projekt – Oppivat seutukunnat (Lärande regioner) – där informationssamhällets resurser skall användas till att aktivera människor som löper risken att bli utslagna. Målsättningen är att skapa arbetstillfällen på glesbygder samt att återge tron på livet för människor som har hamnat i svårigheter, både i städer och på landsorten. Projektet omfattar som mest 10 regionala projekt under åren 2001–2002, varefter modellen förhoppningsvis kan spridas över hela landet.

Projektet Östra Finlands sociala innovationscentrum syftar till att undersöka kommunernas nya servicebehov samt till att pröva nya lösningar för att säkerställa effektiv och kontinuerlig service av hög kvalitet och att utveckla kommunernas inköpsverksamhet.

Inom ramen för det mot slutet av 1999 startade projektet Taitoteknologia (Hantverksteknologi) påbörjades pilotprojekt inom väsk- och läderindustri, byggande av musikinstrument samt inredning av offentliga utrymmen. Detta försöksprojekt avseende ny typ av regionalpolitik syftar till att återuppliva hantverksskicklighet och kunnande inom kultur och tjänster. Projektet skall bland annat hjälpa småföretag att införa elektronisk marknadsföring och högklassig formgivning samt att skapa nätverk mellan företagen och göra deras verksamhet mera internationell.

Värdet av finansieringsbeslut angående innovativa projekt, 81 miljoner mark, indikerar den ökande betydelsen av denna typ av verksamhet inom Sitras strategi.

Utbildning

Verksamhetsåret 2000 var startåret för förberedelser och genomförande av utbildningsverksamhetens strategiska linjeval som antogs under 1999.

Inom ramen för programmet Finland 2015 arrangerades två kurser vilka förverkligades i Washington, Moskva, Berlin och i Finland. Detta program som riktar sig till de högsta beslutsfattarna inom olika samhällssektorer har en stark nationell grund, kombinerad med en internationell, multivetenskaplig och tvärsamhällelig inriktning. Båda kurserna utarbetade varsin rapport som redogjorde för nya och de för framtiden mest betydelsefulla strategiska linjevalen. Rapporterna fick mycket positiv publicitet.

De inom programmet "Den ekonomiska politiken 2000+" arrangerade tre veckolånga kurserna visade sig väl försvara sin position som fortsättning på den tidigare utbildningen och ge beslutsfattarna fördjupade kunskaper inom nationalekonomin och den ekonomiska politiken.

För utbildningsprojekten fattades finansieringsbeslut om 6 miljoner mark.

FÖRETAGSFINANSIERING

Sitras företagsfinansiering omfattar vid sidan av den egentliga kapitalplaceringsverksamheten även fondplaceringar, kommersialisering av teknologi samt Sitra Management Oy's verksamhet. Sitra vill för sin del säkerställa ett effektivt och internationellt konkurrenskraftigt innovationssystem, från att skydda och kommersialisera innovationer till att etablera och utveckla företag. Sitras roll i de olika skeden beror på hur väl marknaden fungerar. Sitras insatser behövs speciellt där det finns luckor i marknaden eller brister i den privata sektorns verksamhet.

Företagsfinansieringens volym ökade exceptionellt kraftigt under år 2000. Beslut om riskkapitalplaceringar och finansiering fattades för 491 miljoner mark (229 miljoner mark 1999), en ökning om 114 %. Ökningen beror på den valda strategin som går ut på att trygga 1990-talets finländska satsningar på forskning och utveckling. Det är ytterst viktigt, att de företag vars produktutvecklingsprojekt man har finansierat, får tillräckligt stark finansiering i form av eget kapital för att få möjlighet att växa och internationaliseras.

Å andra sidan har Sitras egen ekonomiska ställning möjliggjort en kraftig expansion av finansieringsverksamheten.

De senaste åren har inneburit en snabb utveckling av riskkapitalplaceringsverksamheten både i Finland och utomlands. Den gynnsamma ekonomiska utvecklingen har lockat till marknaden gott om nya placerare och även kapital som söker placeringsobjekt. Den osäkerhet som spridit sig inom den globala ekonomin påverkade under andra hälften av år 2000 förutom börskurserna också värderingen av icke noterade företag. Speciellt värderingen av företagen inom den nya ekonomin återvände till en mer realistisk nivå.

Trots konjunktursvängningarna tycks en kraftig ökning av riskkapitalplaceringarna även under de närmaste åren vara uppenbar.

Riskkapitalplaceringsverksamheten

Sitras riskkapitalplaceringar koncentrerade sig under verksamhetsåret på finansiering av nyföretagande. Initialinvesteringar för 73 miljoner mark riktade sig till 24 företag, varav 19 befann

sig i seed- eller i start-up-skedet. Sitras strategi är att gå in i företagen i ett så tidigt skede som möjligt och att även ta sådana risker som kommersiella placerare inte är villiga att ta. För att utvecklas behöver företaget alltid tilläggsfinansiering, till vilka Sitra även försöker få med kommersiella investerare. Därvid brukar också Sitra investera ytterligare kapital men minskar samtidigt sin ägarandel i företaget. Fortsatta placeringar gjordes förra året för 57 miljoner mark i sammanlagt 30 företag. Därmed uppgick det totala värdet av nya placeringar till 130 miljoner mark. De riktade sig till sammanlagt 54 företag.

Utöver snabb tillväxt utmärktes det gångna året av Sitras strävan efter ökat samarbete mellan de olika aktörerna på finansmarknaden. Målsättningen var att ge finländska företagare förutsättningar att utveckla sina företag och samtidigt förankra dem i Finland så att verksamheten och arbetsplatserna blir kvar i landet även ifall företaget allierar sig med ett utländskt företag eller blir en del av en internationell koncern genom företagsköp eller fusion.

Samarbetet mellan Sitra och Tekes har under året givit mycket lovande resultat. Sitra deltog aktivt i Tekes olika teknologiprogram, vilket ytterligare förbättrade informationsflödet mellan de båda organisationerna. Arbetsfördelningen mellan Sitra och Tekes går ut på att Tekes finansierar produktutvecklingsprojekt genom lån och bidrag, medan Sitras placeringar sker i form av eget kapital. Även med övriga aktörer inom den offentliga sektorn, som Suomen Teollisuussijoitus Oy (Finlands Industriinvestering AB), Finnvera Oyj, Finlands Akademi, Finlands Tekniska Forskningscentral (VTT) samt olika regionala organisationer har Sitras samarbete varit smidigt.

För Sitra är det viktigt att samarbeta med både offentliga och privata aktörer på finansmarknaden. Finansieringskonsortier med kommersiella kapitalplacerare söks aktivt. Speciellt när det gäller IT-företag, är det lätt att få med privata investerare ända från begynnelsen, medan Sitra och Tekes ofta är de enda finansiärerna av nystartade företag inom traditionella branscher och Life Sciences.

Under året planerades en riksomfattande seed-

fond. Sitra undersökte behovet av en ny fond, dess ägarstruktur och verksamhetsformer i samarbete med Finlands Industriinvestering AB och handels- och industriministeriet. Beslut om fondens eventuella bildande skall fattas under år 2001.

Sitras kapitalplaceringsverksamhet sker inom tre grupper: teknologigruppen, Life Sciences gruppen och regiongruppen. Varje grupp arbetar självständigt från att söka lämpliga företag (deal flow) och utveckla dem ända till realisationsstadiet (exit). Placeringsbesluten svarar dock Sitras styrelse och överombudsman för. Grupperna får stöd av företagsfinansieringens gemensamma funktioner inom juridik och företagskontroll.

Grupperna tar också hand om administrationen av de nedan beskrivna fondplaceringarna.

Till det gångna årets mest betydelsefulla händelser hörde att två av Sitras kundföretag, Bio-Tie Therapies Oyj och Okmetic Oyj, introducerades på Helsingfors Fondbörs. Under året utträdde Sitra helt eller delvis ur 20 företag; intäkterna från dessa uppgick till 70 miljoner mark.

Vid årets slut bestod Sitras portfölj av sammanlagt 114 företag. Placeringarna i dessa uppgick till 478 miljoner mark. Motsvarande siffror 1999 var 99 företag och 421 miljoner mark.

Fondplaceringarna

Sitras fondplaceringar kan uppdelas i flera olika grupper som har mycket skilda målsättningar. Den viktigaste gruppen utgörs av placeringar i inhemska och utländska fonder, med vilka man strävar efter aktivt samarbete. Som placeringsobjekt väljs fonder med sådant geografiskt verksamhetsområde, branschfokus och placeringsstrategi som erbjuder möjligheter till samarbete. Typiska exempel på dessa är inhemska branschfonder som tillkommit på Sitras initiativ och sammanlagt fem internationella fonder, där ett aktivt samarbete och stöd för Sitras egentliga verksamhet har utgjort det viktigaste kriteriet för de under verksamhetsåret gjorda placeringsbesluten.

Inom Finland finns ett heltäckande nät av regionala riskkapitalfonder. För tre år sedan fick Sitra i uppdrag att omorganisera förvaltningen av dessa fonder. Processen har framskridit enligt planerna. Under det gångna året påbörjade Sitra privatiseringen av sammanlagt sex managementbolag. Under övergångsperioden stannar Sitra

kvar som majoritetsägare till fem av fonderna, men bolagens drift har redan tydligt övergått till företagarna. Sitra kommer att avstå från sin majoritetsandel i de regionala fondernas managementbolag under de närmaste två åren.

Sitra anser det viktigt att utveckla finansieringssystemen inom sina närområden. Som en del av denna verksamhet agerar Sitra som placerare i flera fonder som är verksamma i Baltikum och Ryssland och deltar också i förvaltningen av vissa fonder genom Sitra Management Oy. Under verksamhetsåret ingicks placeringsavtal angående en fond som placerar inom Baltikum.

Nya placeringsavtal för 150 miljoner mark slöts under år 2000 angående sammanlagt 7 fonder. Det totala beloppet för placeringsförbindelserna är 551 miljoner mark. Under året fick Sitra 41 miljoner mark i kapitalåterbetalningar från fonderna och dessutom intäkter på 241 miljoner mark.

Kommersialisering av teknologi

Sitras roll i utvecklandet av det finländska innovationssystemet är att för sin del skapa ett konkurrenskraftigt system för kommersialisering av teknologi. Detta sker delvis genom att utveckla kapitalplaceringsverksamheten till att svara mot nyföretagsamhetens speciella behov. Det andra viktiga området är skyddande och licensering av teknologiska innovationer.

Viktiga aktörer, när det gäller kommersialisering av teknologi är förutom innovatörerna deras arbetsgivare, dvs universitet och forskningsinstitut samt företag som är specialiserade på teknologikommersialisering. Sitra har under ett års tid finansierat ett program som skall förbättra universitetens färdigheter att kommersialisera teknologi.

Det viktigaste verksamhetsområdet ur Sitras synvinkel utgörs dock av företag som arbetar med teknologikommersialisering och som är verksamma på de viktigaste universitets- och högskolorerna. Sitra är en betydande aktieägare i 13 bolag och har dessutom under två års tid skilt finansierat ett program som syftar till att väsentligt aktivera verksamheten.

Problemet med kommersialiseringen av teknologin i Finland är marknadens begränsade storlek och verksamhetens differentiering. Vid sökan-

det och hanteringen av initialsskedets innovationer är det viktigt att uppnå en omfattande geografisk täckning, men licenseringsverksamheten som riktar sig till internationella marknader kräver ofta större resurser. En betydande förbättring inom detta område uppnåddes under verksamhetsåret, när Helsinki University Licensing Oy och Finntech Finnish Technology Oy, båda verksamma inom huvudstadsregionen, fattade beslutet om fusion till ett bolag, Licentia Oy. Det nya bolagets verksamhet startade i början av 2001.

Sitras målsättning är att fortsätta utveckla innovationssystemet i samarbete med övriga aktörer. Utöver de redan nämnda är Keksintösätiö (Uppfinningsstiftelsen) en viktig samarbetspartner.

Riskkapitalplaceringar från privatpersoner och pre-seed verksamheten

Sitra har sedan 1996 erbjudit genom sin s.k. matching-service en marknadsplats för investeringsvilliga privatpersoner och företag som söker investerare. I slutet av förra året omfattade placrarregistret 153 personer och företagsregistret 46 företag. Genom denna service har 35 investeringar kommit till. Verksamheten har visat sig behövas. Under andra hälften av år 2000 förbereddes nästa skede av matching-servicen, vilket betyder en klar fördjupning av verksamheten. Från att enbart erbjuda en marknadsplats kommer man att

gå över till en uppdragsbaserad modell. Den nya verksamheten kommer att starta under 2001.

Sitras strategi när det gäller företagsfinansiering är att koncentrera sig på områden där marknaden inte fungerar och där verksamheten kan uppnå största effekt. En indikation på detta är att riskkapitalplaceringarnas tyngdpunkt håller på att flyttas till företagens allt tidigare begynnelsestadier. Seedfinansieringen kommer fortsättningsvis att vara ett centralt område även under de närmaste åren, men det finns behov av finansiering och risktagande under ännu tidigare stadier. Sitra och Tekes har under verksamhetsåret förberett en pre-seed finansieringsmodell, där man finansierar och erbjuder yrkesmässig styrning för framtagande av för nyföretagandet nödvändiga affärsplaner. Verksamheten enligt denna nya modell beräknas komma i gång under första hälften av 2001.

Sitra Management Oy

Sitra Management Oy, som startade 1999, har i uppgift att agera som en aktiv förvaltare av riskkapitalfonderna. Sitras ägarandelar i flera fondförvaltningsbolag har flyttats över till Sitra Management Oy, som nu är minoritetsägare i sammanlagt sex managementbolag. Bolaget är helägt av Sitra och har förutom VD:n en heltidsanställd. Bolagets vinst för räkenskapsåret 2000 uppgick till 1 miljon mark och balansomslutningen till 24 miljoner mark.

GRUNDKAPITALET

Det nominella värdet av Sitras grundkapital är 1 miljard mark. Marknadsvärdet på grundkapitalplaceringarna var vid årets utgång 6,3 miljarder mark. Inhemska och internationella aktier och räntebärande papper utgör största delen av grundkapitalplaceringarna. En mindre del av kapitalet är investerat i fastigheter och kapitalfonder.

Enligt Sitras placeringspolitik har förvalt-

ningen av aktie- och ränteplaceringarna överlåtits till utomstående kapitalförvaltare. Som förvaltare har liksom året innan anlitats Sampo-Leonia Kapitalförvaltning AB, Alfred Berg Kapitalförvaltning AB, Lombard Odier & Cie och Morgan Stanley & Co.Int.Ltd. Mot slutet av året slöts avtal om ett nytt förvaltningsmandat med JP Morgan Fleming Asset Management.

FÖRSLAG TILL DISPOSITION AV ÅRETS ÖVERSKOTT

Styrelsen föreslår, att av räkenskapsårets överskott på totalt 1 186 578 972,85 mark förs 400 000 000 mark över till grundkapitalet och

resten 786 578 972,85 mark till tidigare års balanserade överskott.

RESULTATRÄKNING

(1 000 FIM/EUR)

	1.1.–31.12.2000		1.1.–31.12.1999	
	FIM	€	FIM	€
ORDINARIE VERKSAMHET				
Företagsfinansiering				
Intäkter				
Realisationsvinster	33 592	5 650	35 956	6 047
Intäkter från fondplaceringar	240 535	40 455	107 599	18 097
Intäkter från övriga placeringar	79 301	13 337	16 573	2 787
	353 428	59 442	160 128	26 932
Kostnader				
Kostnader för finansierade projekt	-93 544	-15 733	-95 059	-15 988
Övriga kostnader	-4 038	-679	-2 344	-394
Andel av gemensamma kostnader	-14 897	-2 505	-11 878	-1 998
	-112 478	-18 918	-109 281	-18 380
	240 949	40 525	50 848	8 552
Forskning, innovativa projekt och utbildning				
Intäkter				
Intäkter från finansierade projekt	188	32	128	22
Bidrag ur statsbudgeten	0	0	10 000	1 682
	188	32	10 128	1 703
Kostnader				
Kostnader för finansierade projekt	-30 120	-5 066	-21 083	-3 546
Övriga kostnader	-762	-128	-387	-65
Andel av gemensamma kostnader	-6 205	-1 044	-2 622	-441
	-37 088	-6 238	-24 092	-4 052
	-36 900	-6 206	-13 964	-2 349
Administration				
Kostnader				
Personalkostnader	-29 240	-4 918	-22 085	-3 715
Avskrivningar	-3 831	-644	-1 884	-317
Övriga kostnader	-5 883	-989	-4 031	-678
Debiterade gemensamma kostnader	21 102	3 549	14 501	2 439
	-17 851	-3 002	-13 500	-2 271
Överskott/Underskott	186 198	31 316	23 384	3 933
PLACERINGSVERKSAMHET				
Intäkter från placeringsverksamhet	1 478 826	248 721	641 375	107 871
Kostnader för placeringsverksamhet	-478 445	-80 469	-69 489	-11 687
	1 000 381	168 252	571 885	96 184
RÄKENSKAPSPERIODENS ÖVERSKOTT	1 186 579	199 568	595 270	100 117

BALANSRÄKNING

(1 000 FIM/EUR)

	31.12.2000		31.12.1999	
	FIM	€	FIM	€
AKTIVA				
Bestående aktiva				
Materiella tillgångar				
Maskiner och inventarier	5 875	988	2 646	445
Aktier och andelar	85 705	14 415	16 362	2 752
Övriga placeringar	1 099	185	1 565	263
	92 679	15 587	20 573	3 460
Placeringar				
Aktier och andelar	801 329	134 774	656 511	110 417
Risckapitallån	59 023	9 927	62 651	10 537
Övriga lån	63 783	10 727	52 732	8 869
Övriga placeringar	0	0	294	49
	924 135	155 428	772 188	129 873
Grundkapitalplaceringar				
Masskuldebrevslån	823 676	138 532	643 177	108 175
Aktier och andelar	1 565 658	263 325	1 106 483	186 097
Fondandelar	149 310	25 112	78 564	13 214
Fastigheter	155 546	26 161	120 862	20 328
Övriga placeringar	533 830	89 784	195 842	32 938
	3 228 019	542 914	2 144 928	360 751
	4 244 832	713 930	2 937 689	494 084
Rörliga aktiva				
Fordringar				
Resultatregleringar	56 069	9 430	31 118	5 234
Kassa och banktillgodohavanden	18 140	3 051	43 411	7 301
	74 209	12 481	74 529	12 535
AKTIVA TOTALT	4 319 041	726 411	3 012 217	506 619
PASSIVA				
Eget kapital				
Grundkapital	1 000 000	168 188	800 000	134 550
Överskott från tidigare räkenskapsperioder	1 611 782	271 082	1 216 512	204 603
Räkenskapsperiodens överskott	1 186 579	199 568	595 270	100 117
	3 798 361	638 838	2 611 782	439 270
Avsättningar				
Riskreservering	167 635	28 194	143 097	24 067
Främmande kapital				
Kortfristig				
Erhållna förskott	0	0	451	76
Resultatregleringar	115 165	19 369	59 655	10 033
Finansieringsverksamhetens skulder	237 880	40 009	197 233	33 172
	353 045	59 378	257 339	43 281
PASSIVA TOTALT	4 319 041	726 411	3 012 217	506 619

SITRAN JULKAISUT 2000

Sitra-sarja

Anu Saarelainen (toim.)
Kyläteiltä tiedon valtateille
 – Oppiva Ylä-Karjala tienraivaajana
 Kustantaja Sitra
 Julkaisu on myös verkossa <http://www.sitra.fi>.
 Sitra 235

Harri Ruohomäki (toim.)
Käsintehty brandi – Käsi- ja taideteollisuusyrittäjän käsikirja
 Kustantaja Käsi- ja taideteollisuusliitto
 Sitra 236

Mika Huolman, Pia Walden,
 Matti Pulkkinen, Jyrki Ali-Yrkkö,
 Risto Tainio ja Pekka Ylä-Anttila
Omistajien etu – kaikkien etu?
Suomalaiset johtamis- ja valvontajärjestelmät murroksessa
 Kustantaja Taloustieto Oy
 Sitra 237

Suomalainen tutkimusrahoitus on tuottanut tulosta. Runsaat kaksi vuotta toimineen arviointiryhmän raportti julkistettiin Säätytalolla 12.12.2000.

Sitran raportteja -sarja

Aatto Prihti, Luke Georghiou,
 Elisabeth Helander, Jyrki Juusela,
 Frieder Meyer-Krahmer, Bertil Roslin,
 Tuire Santamäki-Vuori ja Mirja Gröhn
Tutkimuksen lisärahoituksen arviointi
 Julkaistu myös verkossa <http://www.sitra.fi>.
 Sitran raportteja 1

Aatto Prihti, Luke Georghiou,
 Elisabeth Helander, Jyrki Juusela,
 Frieder Meyer-Krahmer, Bertil Roslin,
 Tuire Santamäki-Vuori and Mirja Gröhn
Assessment of the additional appropriation for research
 Julkaistu myös verkossa <http://www.sitra.fi>.
 Sitran raportteja 2

Christer Bengs, Timo Heikkinen,
 Janne Roininen ja Kaisa Schmidt-Thomé
Katsaus aluekehitystutkimukseen
 Julkaisu on ainoastaan verkossa
<http://www.sitra.fi>.
 Sitran raportteja 3

Suomen itsenäisyyden juhlarahasto
Itämerentori 2, PL 160, 00181 Helsinki
Puhelin (09) 618 991, faksi (09) 645 072
www.sitra.fi

